
AANGENOMEN TEKSTEN

Voorlopige uitgave

P9_TA-PROV(2020)0253

Europese klimaatwet ***I

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 oktober 2020 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) (COM(2020)0080 – COM(2020)0563 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD))¹

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Amendement 1

**Ontwerpwetgevingsresolutie
Visum 5 bis (nieuw)**

Ontwerpwetgevingsresolutie

Amendement

- *gezien de Agenda 2030 van de Verenigde Naties en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's), waaronder SDG 3: "Goede gezondheid en welzijn",*

Amendement 2

**Ontwerpwetgevingsresolutie
Visum 5 ter (nieuw)**

Ontwerpwetgevingsresolutie

Amendement

- *gezien de dramatische gevolgen van de luchtverontreiniging voor de volksgezondheid, die volgens het Europees Milieuagentschap, jaarlijks leidt tot 400 000 vroegtijdige overlijdens,*

---

¹ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A9-0162/2020).

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging -1 (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(-1) De existentiële dreiging die klimaatverandering vormt, vereist meer ambitie en meer klimaatactie van de Unie en de lidstaten. De Unie verbindt zich ertoe haar inspanningen voor de bestrijding van de klimaatverandering op te schroeven en resultaten te boeken voor wat betreft de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering van 2015, die is gesloten na afloop van de 21^e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (de “Overeenkomst van Parijs”)^{1 bis} op basis van rechtvaardigheid en de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, waarbij zij een eerlijk aandeel op zich neemt van de wereldwijde inspanning om de stijging van de temperatuur op aarde te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau.

---

^{1 bis} **PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4.**

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1) De Commissie heeft in haar mededeling van 11 december 2019 over de Europese Green Deal¹⁹ een nieuwe groeistrategie vastgesteld die de Unie moet omvormen tot een rechtvaardige en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden

(1) De Commissie heeft in haar mededeling van 11 december 2019 over de Europese Green Deal¹⁹ een nieuwe **duurzame** groeistrategie vastgesteld die de Unie moet omvormen tot een **gezondere**, rechtvaardige en welvarende samenleving, met een moderne, **duurzame**, hulpbronnenefficiënte en **internationaal concurrerende economie, en hoogwaardige**

uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. De Green Deal moet het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. **Deze** transitie moet **bovendien** rechtvaardig en inclusief zijn: niemand mag aan zijn lot worden overgelaten.

werkgelegenheid, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. De Green Deal moet het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden, **herstellen** en verbeteren, **mariene en terrestrische ecosystemen en** biodiversiteit behouden en beschermen en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. **Die** transitie moet **gebaseerd zijn op het meest recente onafhankelijke wetenschappelijke bewijs. Tegelijkertijd moet zij sociaal rechtvaardig en inclusief zijn en gebaseerd zijn op solidariteit en een gemeenschappelijke inspanning op EU-niveau, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er niemand aan zijn lot wordt overgelaten en er economische groei wordt gecreëerd, hoogwaardige werkgelegenheid, en een voorspelbaar investeringsklimaat, en het 'berokken-geen-schade'-beginsel wordt toegepast.**

---

¹⁹ Mededeling van de Commissie – De Europese Green Deal, COM(2019)0640 van 11 december 2019.

---

¹⁹ Mededeling van de Commissie – De Europese Green Deal, COM(2019)0640 van 11 december 2019.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) Het speciaal verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) over de gevolgen van de opwarming van de aarde met 1,5 °C ten opzichte van de pre-industriële niveaus en de daarmee verband houdende mondiale broeikasgasemissietrajecten²⁰ biedt een sterke wetenschappelijke basis voor het aanpakken van de klimaatverandering en illustreert de noodzaak om de klimaatactie op te voeren. In het verslag wordt

Amendement

(2) Het speciaal verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) over de gevolgen van de opwarming van de aarde met 1,5 °C ten opzichte van de pre-industriële niveaus en de daarmee verband houdende mondiale broeikasgasemissietrajecten²⁰ biedt een sterke wetenschappelijke basis voor het aanpakken van de klimaatverandering en illustreert de noodzaak om de klimaatactie **en maatregelen voor de transitie naar een**

bevestigd dat de emissie van broeikasgassen dringend moet worden verminderd en dat de klimaatopwarming tot 1,5 °C moet worden beperkt, met name om de kans op extreme weersomstandigheden te verkleinen. In het Global Assessment Report 2019²¹ van het Intergouvernementeel Platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) werd aangetoond dat de biodiversiteit er wereldwijd op achteruitgaat en dat de klimaatverandering de op twee na belangrijkste oorzaak van het verlies van biodiversiteit is.²²

klimaatneutrale economie snel op te voeren. In het verslag wordt bevestigd dat de emissie van broeikasgassen dringend moet worden verminderd en dat de klimaatopwarming tot 1,5 °C moet worden beperkt, met name om de kans op extreme weersomstandigheden ***en op het bereiken van het kantelpunt*** te verkleinen. In het Global Assessment Report 2019²¹ van het Intergouvernementeel Platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) werd aangetoond dat de biodiversiteit er wereldwijd op achteruitgaat en dat de klimaatverandering de op twee na belangrijkste oorzaak van het verlies van biodiversiteit is.²² ***Tevens werd aangetoond dat op de natuur gebaseerde oplossingen verantwoordelijk zijn voor 37 % van de beperking van de klimaatverandering tegen 2030. Klimaatverandering heeft ernstige gevolgen voor mariene en terrestrische ecosystemen, die de enige putten voor antropogene koolstofemissies vormen met een bruto-opname van circa 60 % van de wereldwijde antropogene emissies per jaar.***

---

²⁰ IPCC, 2018: Global Warming of 1.5°C. Masson-Delmotte, V., Zhai, P., Pörtner H.-O., Roberts, D., Skea, J., Shukla, P. R., Pirani, A., Moufouma-Okia, W., Péan, C., Pidcock, R., Connors, S., Matthews, J. B. R., Chen, Y., Zhou, X., Gomis, M. I., Lonnoy, E., Maycock, T., Tignor, M., en Waterfield, T. (red.), “Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty”, IPCC, 2018.

²¹ IPBES 2019: Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services.

²² Het Europees Milieubureau, “Het Europese milieu – stand van zaken en vooruitzichten 2020”, Publicatiebureau van

---

²⁰ IPCC, 2018: Global Warming of 1.5°C. Masson-Delmotte, V., Zhai, P., Pörtner H.-O., Roberts, D., Skea, J., Shukla, P. R., Pirani, A., Moufouma-Okia, W., Péan, C., Pidcock, R., Connors, S., Matthews, J. B. R., Chen, Y., Zhou, X., Gomis, M. I., Lonnoy, E., Maycock, T., Tignor, M., en Waterfield, T. (red.), “Global Warming of 1.5 °C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5 °C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty”, IPCC, 2018.

²¹ IPBES 2019: Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services

²² Het Europees Milieubureau, “Het Europese milieu – stand van zaken en vooruitzichten 2020”, Publicatiebureau van

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) Een vaste langetermijndoelstelling is van cruciaal belang om bij te dragen tot de economische en maatschappelijke transformatie, de werkgelegenheid, de groei en de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, en om op billijke en kosteneffectieve wijze te evolueren in de richting van de temperatuurdoelstelling van de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering van 2015, die is gesloten na afloop van de 21e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (de “Overeenkomst van Parijs”).

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3) Een vaste langetermijndoelstelling is van cruciaal belang om bij te dragen tot **een rechtvaardige** economische en maatschappelijke transformatie, **hoogwaardige** werkgelegenheid, **sociaal welzijn, duurzame** groei en de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, en om op **snelle, billijke, efficiënte, kosteneffectieve en maatschappelijk verantwoorde** wijze, **zonder dat iemand aan zijn lot wordt overgelaten**, te evolueren in de richting van de temperatuurdoelstelling van de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering van 2015, die is gesloten na afloop van de 21e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (de “Overeenkomst van Parijs”).

(3 bis) De wetenschap heeft de onderlinge verbondenheid tussen gezondheid, milieu en de klimaatcrisis aangetoond, die met name verbonden zijn met de gevolgen van de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit en ecosystemen. Gezondheids crises zoals COVID-19 kunnen in de komende decennia veel vaker voorkomen, waardoor de Unie als wereldwijde speler genoodzaakt is een wereldwijde strategie uit te voeren die

erop gericht is te voorkomen dat dergelijke situaties ontstaan door problemen bij de bron aan te pakken en een geïntegreerde aanpak te bevorderen die gebaseerd is op de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 ter) Volgens de WHO heeft de klimaatverandering gevolgen voor de sociale en milieudeterminanten van gezondheid (schone lucht, veilig drinkwater, voldoende voedsel en veilig wonen) en zullen er tussen 2030 en 2050 naar verwachting 250 000 mensen meer overlijden ten gevolge van ondervoeding, malaria, diarree en hittestress, waarbij extreem hoge temperaturen ook leiden tot een toename van het aantal sterfgevallen, vooral onder ouderen en kwetsbaren. De klimaatverandering heeft door overstromingen, hittegolven, droogte en natuurbranden aanzienlijke gevolgen voor de menselijke gezondheid, onder meer ondervoeding, hart- en vaatziekten, ademhalingsziekten en door vectoren overgedragen ziekten.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 3 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 quater) Het “recht op gezondheid” wordt in de preambule van de Overeenkomst van Parijs erkend als essentieel mensenrecht. In artikel 4, lid 1, onder f), van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering is bepaald dat alle partijen daarbij “[gebruikmaken] van

passende methoden, bijvoorbeeld op nationale schaal opgestelde en vastgelegde milieueffectrapportages, teneinde de nadelige gevolgen voor de economie, voor de volksgezondheid of voor de kwaliteit van het milieu, van door hen uitgevoerde projecten of maatregelen ter inperking van of aanpassing aan klimaatverandering, tot een minimum te beperken”.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 3 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 quinquies) Deze verordening draagt bij aan de bescherming van de onvervreembare rechten van de burgers van de Unie op leven en een veilige omgeving zoals verankerd in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en gelast de betreffende instellingen van de Unie en de lidstaten de maatregelen te nemen die respectievelijk op Unie- en nationaal niveau noodzakelijk zijn voor het beheersen van de reële en onmiddellijke gevaren voor zowel het menselijk leven en de welvaart als de natuur waarvan de mens afhankelijk is, die de mondiale noodsituatie op het gebied van klimaat met zich meebrengt. Deze verordening moet op de mens zijn gericht en moet tot doel hebben de gezondheid en het welzijn van de burgers te beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten.

Amendement 153

Voorstel voor een verordening Overweging 3 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 sexies) Klimaatbescherming is een

kans voor de Europese economie en moet de industrie helpen haar leidinggevende positie op het gebied van wereldwijde innovatie veilig te stellen. Duurzame innovatie van de productie kan de Europese industrie sterker maken in belangrijke marktsegmenten en daarmee bestaande banen veiligstellen en nieuwe scheppen. Met het oog op de verwezenlijking van de juridisch bindende klimaatdoelstelling voor 2030 en de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 door emissies uiterlijk in 2050 tot nul terug te brengen, moet de Commissie sectorspecifieke “klimaatpartnerschappen” op Unieniveau bevorderen door de belangrijkste belanghebbenden (bv. uit de industrie, ngo’s, onderzoeksinstellingen, kmo’s, vakbonden en werkgeversorganisaties) samen te brengen. De klimaatpartnerschappen moeten het forum vormen voor een sectorspecifieke dialoog en het delen van beste praktijken door Europese bedrijven die als eerste de stap naar decarbonisatie gezet hebben faciliteren. Zij moeten tevens fungeren als centraal adviesorgaan voor de Commissie bij de vaststelling van haar toekomstige wetgevingsvoorstellen op klimaatgebied.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) De Overeenkomst van Parijs omvat de doelstelling op lange termijn om de wereldwijde temperatuurstijging ruim onder 2 °C **boven het pre-industriële niveau te houden en ernaar te streven** de opwarming tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau te beperken²³. **In de overeenkomst wordt benadrukt dat de aanpassing aan de negatieve gevolgen van de klimaatverandering belangrijk is**²⁴ en dat de geldstromen in lijn moeten worden gebracht met een traject naar

Amendement

(4) De Overeenkomst van Parijs omvat de doelstelling op lange termijn **om ernaar te streven** de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau **te beperken**²³ **en het vermogen te verhogen voor** aanpassing aan de negatieve gevolgen van klimaatverandering²⁴ en dat de geldstromen in lijn moeten worden gebracht met een traject naar broeikasgasarme en klimaatbestendige ontwikkeling²⁵. **Als algemeen kader voor**

broeikasgasarme en klimaatbestendige ontwikkeling²⁵.

---

²³ Artikel 2, lid 1, onder a), van de Overeenkomst van Parijs.

²⁴ Artikel 2, lid 1, onder b), van de Overeenkomst van Parijs

²⁵ Artikel 2, lid 1, onder c), van de Overeenkomst van Parijs.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) Met het klimaatbeleid van de Unie en de lidstaten moet ernaar worden gestreefd de bevolking, de planeet, het welzijn, de welvaart, de gezondheid, de voedselsystemen, de integriteit van ecosystemen en de biodiversiteit te beschermen tegen de dreiging van de klimaatverandering, in het kader van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Het klimaatbeleid moet eveneens de welvaart maximaliseren binnen de grenzen van onze planeet, de veerkracht vergroten en de kwetsbaarheid van de samenleving voor de klimaatverandering verminderen.

Amendement 13

de bijdrage van de Unie aan de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs moet deze verordening ervoor zorgen dat zowel de Unie als de lidstaten hun volledige bijdrage leveren aan de verwezenlijking van die drie langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

---

²³ Artikel 2, lid 1, onder a), van de Overeenkomst van Parijs.

²⁴ Artikel 2, lid 1, onder b), van de Overeenkomst van Parijs.

²⁵ Artikel 2, lid 1, onder c), van de Overeenkomst van Parijs.

Amendement

(5) Met het klimaatbeleid van de Unie en de lidstaten moet ernaar worden gestreefd de bevolking, de planeet, het welzijn, de welvaart, ***de economie***, de gezondheid, de voedselsystemen, de integriteit van ecosystemen en de biodiversiteit te beschermen tegen de dreiging van de klimaatverandering, in het kader van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Het klimaatbeleid moet eveneens de welvaart maximaliseren binnen de grenzen van onze planeet, de veerkracht vergroten en de kwetsbaarheid van de samenleving voor de klimaatverandering verminderen. ***In dit opzicht moeten de acties van de Unie en de lidstaten worden gestuurd door het voorzorgsbeginsel, het beginsel ‘de vervuiler betaalt’, het beginsel van energie-efficiëntie eerst en het niet-schadenbeginsel.***

Voorstel voor een verordening
Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 bis) Het door de Unie vastgestelde regelgevingskader en de inspanningen van de Europese industriële sectoren hebben ervoor gezorgd dat de broeikasgasemissies van de Unie tussen 1990 en 2018 met 23 % zijn verminderd, terwijl de economie in dezelfde periode met 61 % is gegroeid. Hieruit blijkt dat het mogelijk is economische groei en broeikasgasemissies van elkaar los te koppelen.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening
Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6) Alle economische sectoren moeten ***bijdragen aan de totstandbrenging van*** klimaatneutraliteit. Aangezien de productie en het verbruik van energie van grote invloed zijn op de emissie van broeikasgassen, is de transitie naar een duurzaam, betaalbaar en veilig energiestelsel, dat steunt op een goed functionerende interne energiemarkt, van essentieel belang. Ook de digitale transformatie, technologische innovatie en onderzoek en ontwikkeling zijn belangrijke factoren bij de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit.

(6) ***Om klimaatneutraliteit tot stand te brengen*** moeten alle economische sectoren, ***inclusief de luchtvaart en de scheepvaart, hun uitstoot terugbrengen tot vrijwel nul. Het beginsel “de vervuiler betaalt” moet in dat opzicht een belangrijke rol spelen.*** Aangezien de productie en het verbruik van energie van grote invloed zijn op de emissie van broeikasgassen, is de transitie naar een ***hoog energie-efficiënt en op hernieuwbare energiebronnen gebaseerd,*** duurzaam, betaalbaar en veilig energiestelsel, dat steunt op een goed functionerende interne energiemarkt en tegelijkertijd energiearmoede terugdringt, van essentieel belang, ***waarbij energiearmoede wordt bestreden. De bijdrage van de circulaire economie aan klimaatneutraliteit moet worden vergroot door verbetering van de hulpbronnen-efficiëntie en meer gebruik te maken van koolstofarme materialen en tegelijkertijd recycling en efficiënt gebruik van grondstoffen te bevorderen.*** Ook de digitale transformatie,

technologische innovatie en onderzoek en ontwikkeling, **waarvoor aanvullende financiering nodig is**, zijn belangrijke factoren bij de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit. **De Unie en de lidstaten zullen ambitieuze en samenhangende regelgevingskaders moeten vaststellen om ervoor te zorgen dat alle sectoren van de economie bijdragen aan de klimaatdoelstellingen van de Unie.**

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) De cumulatieve totale antropogene broeikasgasemissies en de bijbehorende concentratie van broeikasgassen in de atmosfeer zijn bijzonder relevant voor het klimaatstelsel en de temperatuurstijgingen. Het speciaal verslag van de IPCC over de temperatuurstijging van 1,5 °C en de onderliggende scenario-database leveren het best beschikbare en meest recente wetenschappelijk bewijs inzake het resterende budget voor globale broeikasgasemissies om de temperatuurstijging in de 21^e eeuw te beperken tot 1,5 °C boven pre-industriële niveaus. Omwille van consistentie met de toezeggingen van de Unie om ernaar te streven de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven pre-industriële niveaus, is het noodzakelijk dat er een eerlijk Unie-aandeel wordt vastgesteld van het resterende budget voor globale broeikasgasemissies. Het budget voor globale broeikasgasemissies is ook een belangrijk instrument om de transparantie en de verantwoordingsplicht van het klimaatbeleid van de Unie te verhogen. In haar diepgaande analyse ter onderbouwing van de mededeling van de Commissie van 28 november 2018 getiteld “Een schone planeet voor iedereen – Een Europese strategische langetermijnvisie

voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie”, geeft de Commissie aan dat een 1,5 °C compatibel EU-28 koolstofbudget voor 2018-2050 neer zou komen op 48 Gt CO₂. De Commissie zou een EU-27 netto budget voor globale broeikasgasemissies moeten vaststellen, uitgedrukt in een CO₂, op basis van de meest recente wetenschappelijke berekeningen die gehanteerd worden door het IPCC wat een eerlijk Unie-aandeel vormt van de resterende globale broeikasemissies, in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Het Uniebudget voor broeikasgasemissies moet leidend zijn voor de vaststelling van een routekaart van de Unie op weg naar een koolstofneutrale economie tegen 2050, en met name aan de hand van broeikasgasemissiedoelstellingen voor 2030 en 2040.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) De Unie **voert een ambitieus klimaatbeleid en** heeft een regelgevingskader ingesteld om de broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030 te bereiken. Dat kader bestaat onder meer uit Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁶, waarbij een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie is ingesteld, Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad²⁷, waarbij nationale broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030 zijn ingevoerd, en Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad²⁸, krachtens dewelke de lidstaten verplicht zijn de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de sector van het landgebruik, verandering in landgebruik en

Amendement

(7) De Unie heeft een regelgevingskader ingesteld om de **huidige** broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030, **die vóór de inwerkingtreding van de Overeenkomst van Parijs zijn vastgesteld**, te bereiken. Dat kader bestaat onder meer uit Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁶, waarbij een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie is ingesteld, Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad²⁷, waarbij nationale broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030 zijn ingevoerd, en Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad²⁸, krachtens dewelke de lidstaten verplicht zijn de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de sector van het

bosbouw met elkaar in evenwicht brengen.

---

²⁶ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25 oktober 2003, blz. 32).

²⁷ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

²⁸ Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 en Besluit nr. 529/2013/EU (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1).

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Overweging 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw met elkaar in evenwicht brengen.

---

²⁶ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25 oktober 2003, blz. 32).

²⁷ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

²⁸ Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 en Besluit nr. 529/2013/EU (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1).

Amendement

(7 bis) Emissiehandel is een hoeksteen van het klimaatbeleid van de Unie en een belangrijk instrument om de uitstoot op kosteneffectieve wijze terug te dringen.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening

Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) De Unie streeft met het pakket “Schone energie voor alle Europeanen”²⁹ naar een *ambitieuze* decarbonisatieagenda, met name door een robuuste energie-unie tot stand te brengen, met inbegrip van doelstellingen tegen 2030 op het gebied van energie-efficiëntie en de inzet van hernieuwbare energie in de Richtlijnen 2012/27/EU³⁰ en (EU) 2018/2001³¹ van het Europees Parlement en de Raad, en door de relevante wetgeving te versterken, waaronder Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad³².

---

²⁹ COM(2016)0860 van 30 november 2016.

³⁰ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

³¹ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

³² Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13).

Amendement 19

Voorstel voor een verordening

Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9) De Unie streeft met het pakket “Schone energie voor alle Europeanen”²⁹ naar een decarbonisatieagenda, met name door een robuuste energie-unie tot stand te brengen, met inbegrip van doelstellingen tegen 2030 op het gebied van energie-efficiëntie en de inzet van hernieuwbare energie in de Richtlijnen 2012/27/EU³⁰ en (EU) 2018/2001³¹ van het Europees Parlement en de Raad, en door de relevante wetgeving te versterken, waaronder Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad³².

---

²⁹ COM(2016)0860 van 30 november 2016.

³⁰ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

³¹ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

³² Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13).

(9 bis) De Commissie heeft een reeks wetgevingsinitiatieven in de energiesector ontwikkeld en vastgesteld, met name op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, waaronder de energieprestaties van gebouwen. Deze initiatieven vormen een pakket onder het overkoepelende thema “energie-efficiëntie eerst” en het mondiale leiderschap van de Unie op het vlak van hernieuwbare energie. Deze initiatieven moeten worden meegerekend bij de nationale vooruitgang op lange termijn in het kader van de inspanningen om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit tegen 2050 te bereiken teneinde te zorgen voor een zeer energie-efficiënt op hernieuwbare energie gebaseerd energiestelsel en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen in de Unie.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 9 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 ter) De transitie naar schone energie zal leiden tot een energiestelsel waarin de primaire energievoorziening hoofdzakelijk afkomstig is van hernieuwbare energiebronnen, wat de voorzieningszekerheid aanzienlijk zal verbeteren, de energieafhankelijkheid zal verlagen en de lokale werkgelegenheid ten goede zal komen.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Overweging 9 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 quater) De energietransitie verbetert de energie-efficiëntie en vermindert de energie-afhankelijkheid van de Unie en de lidstaten. Deze

structurele transitie naar een efficiëntere economie op basis van hernieuwbare energie in alle sectoren is niet alleen gunstig voor de handelsbalans, maar zal ook de energiezekerheid versterken en de energiearmoede tegengaan.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 9 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 quinquies) Om de solidariteit te waarborgen en een effectieve energietransitie mogelijk te maken, moet het klimaatbeleid van de Unie een duidelijk traject uitstippelen om tegen 2050 klimaatneutraliteit tot stand te brengen. De Unie moet realistisch blijven over de kostenefficiëntie en de technische uitdagingen en ervoor zorgen dat er afroepbare energiebronnen ter ondervanging van pieken en dalen in de vraag binnen het energiestelsel, zoals waterstoftechnologieën, beschikbaar en betaalbaar zijn.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Overweging 9 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 sexies) De klimaatbescherming vormt een gelegenheid voor de economie van de Unie om haar activiteiten op te voeren en de vruchten te plukken van het voortrekkersvoordeel door het voortouw te nemen in schone technologieën. Op deze manier zou de Unie het leiderschap van haar industrieën op het gebied van mondiale innovatie kunnen helpen veiligstellen. Duurzame innovatie van de productie kan de EU-industrie sterker maken in belangrijke marktsegmenten en aldus bestaande banen veiligstellen en

nieuwe banen scheppen.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Overweging 9 septies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 septies) *Er is steun nodig voor de noodzakelijke investeringen in nieuwe duurzame technologieën die essentieel zijn om de doelstelling van klimaatneutraliteit te verwezenlijken. In dit verband is het van belang technologische neutraliteit te eerbiedigen en een lock-in-effect te vermijden. Zoals aangegeven in de mededeling van de Commissie over een waterstofstrategie voor een klimaatneutraal Europa van 8 juli 2020, kan waterstof ook een rol spelen bij het ondersteunen van de verbintenissen van de Unie tot het bereiken van koolstofneutraliteit uiterlijk in 2050, met name in energie-intensieve sectoren.*

Amendement 154

Voorstel voor een verordening Overweging 9 octies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 octies) *De Commissie moet haar inspanningen om Europese allianties op te bouwen opvoeren, met name in de batterij- en waterstofsector, die van het allergrootste belang zijn. Wanneer deze op Europees niveau worden gecoördineerd, bieden zij mooie kansen voor het herstel en het welslagen van structurele veranderingen in de regio's na de COVID-19-pandemie. De regelgeving moet een kader scheppen voor innovaties in klimaatvriendelijke mobiliteit en energieopwekking. Die allianties dienen toereikende steun en financiering te ontvangen en moeten ook deel uitmaken van het toekomstige buitenlands en*

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) De Unie is koploper in de transitie naar klimaatneutraliteit wereldwijd, en is vastbesloten de ambitie op mondiaal niveau op te drijven en het wereldwijde optreden tegen de klimaatverandering te versterken, met gebruikmaking van alle instrumenten waarover zij beschikt, met inbegrip van klimaatdiplomatie.

Amendement

(10) De Unie **heeft de verantwoordelijkheid en de middelen om koploper te blijven** in de transitie naar klimaatneutraliteit wereldwijd, en is vastbesloten **deze op een rechtvaardige, sociaal eerlijke en inclusieve manier te laten verlopen** en de ambitie op mondiaal niveau op te drijven en het wereldwijde optreden tegen de klimaatverandering te versterken, met gebruikmaking van alle instrumenten waarover zij beschikt, met inbegrip van klimaatdiplomatie, **handels-, investerings- en industriebeleid. De Unie zou haar milieudiplomatie moeten versterken in alle internationale fora die relevant zijn om de internationale klimaatdoelstellingen te halen, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs.**

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) Het Europees Parlement heeft **gepleit voor** de noodzakelijke transitie naar een klimaatneutrale samenleving **tegen uiterlijk** 2050, heeft gevraagd hiervan een Europees succesverhaal te maken³³, en heeft een noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu afgekondigd³⁴. De Europese Raad heeft in zijn conclusies van 12 december 2019³⁵ zijn goedkeuring gehecht aan de doelstelling om tegen 2050 een klimaatneutrale Unie tot stand te brengen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van

Amendement

(11) Het Europees Parlement heeft **er bij de Commissie en de lidstaten op aangedrongen hun klimaatacties op te voeren zodat** de noodzakelijke transitie naar een klimaatneutrale samenleving **zo spoedig mogelijk en uiterlijk tegen 2050 kan plaatsvinden**, heeft gevraagd hiervan een Europees succesverhaal te maken³³, en heeft een noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu afgekondigd³⁴. **Het heeft de Unie ook meermaals opgeroepen haar klimaatdoelstelling voor 2030 te verhogen en deze hogere doelstelling deel te laten**

Parijs, en erkent daarbij dat een gunstig kader tot stand moet worden gebracht en dat voor de transitie aanzienlijke publieke en particuliere investeringen nodig zullen zijn. De Europese Raad heeft de Commissie ook verzocht om zo spoedig mogelijk in 2020 een voorstel voor te bereiden voor de langetermijnstrategie van de Unie, met het oog op de aanneming ervan door de Raad en de voorlegging ervan in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.

worden van de Europese klimaatwet^{34bis}. De Europese Raad heeft in zijn conclusies van 12 december 2019³⁵ zijn goedkeuring gehecht aan de doelstelling om tegen 2050 een klimaatneutrale Unie tot stand te brengen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, **die gebaseerd moet zijn op eerlijkheid, een rechtvaardige transitie en rekening moet houden met de verschillende uitgangspunten van de lidstaten**, en erkent daarbij dat een gunstig kader tot stand moet worden gebracht en dat voor de transitie aanzienlijke publieke en particuliere investeringen nodig zullen zijn. De Europese Raad heeft de Commissie ook verzocht om zo spoedig mogelijk in 2020 een voorstel voor te bereiden voor de langetermijnstrategie van de Unie, met het oog op de aanneming ervan door de Raad en de voorlegging ervan in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.

---

³³ Resolutie van het Europees Parlement van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal (2019/2956(RSP)).

³⁴ Resolutie van het Europees Parlement van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu (2019/2930(RSP)).

³⁵ Conclusies van de Europese Raad van 12 december 2019, EUCO 29/19, CO EUR 31, CONCL 9.

---

³³ Resolutie van het Europees Parlement van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal (2019/2956(RSP)).

³⁴ Resolutie van het Europees Parlement van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu (2019/2930(RSP)).

^{34 bis} **Resolutie van het Europees Parlement van 28 november 2019 over de VN-klimaatconferentie van 2019 in Madrid, Spanje (COP 25) (2019/2712(RSP)).**

³⁵ Conclusies van de Europese Raad van 12 december 2019, EUCO 29/19, CO EUR 31, CONCL 9.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) De Unie moet ernaar streven om, door middel van natuurlijke en technologische oplossingen, tegen 2050 de antropogene emissies en de verwijderingen van broeikasgassen in alle economische sectoren in de Unie met elkaar in evenwicht te brengen. De doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraliteit in de Unie tot stand te brengen, moet door alle lidstaten **samen nagestreefd** worden, en de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie moeten de nodige maatregelen nemen om de verwezenlijking ervan mogelijk te maken. De maatregelen op het niveau van de Unie zullen een groot deel uitmaken van de vereiste maatregelen om het doel te bereiken.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Overweging 12 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12) De Unie **en de lidstaten moeten** ernaar streven om, door middel van natuurlijke en technologische oplossingen, **uiterlijk** tegen 2050 de antropogene emissies en de verwijderingen van broeikasgassen in alle economische sectoren in de Unie **en op lidstaatniveau** met elkaar in evenwicht te brengen. De doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraliteit in de Unie tot stand te brengen, moet door alle lidstaten **gehaald** worden, en de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie moeten de nodige maatregelen nemen om de verwezenlijking ervan mogelijk te maken. De maatregelen op het niveau van de Unie zullen een groot deel uitmaken van de vereiste maatregelen om het doel te bereiken. **Na 2050 moeten de Unie en alle lidstaten de emissiereductie voortzetten zodat er meer broeikasgassen worden verwijderd dan er antropogene broeikasgassen worden uitgestoten.**

(12 bis) Iedere lidstaat draagt de verantwoordelijkheid om uiterlijk tegen 2050 nationale klimaatneutraliteit tot stand te brengen. Uit het oogpunt van rechtvaardigheid en solidariteit, en om de energietransitie te steunen in lidstaten met verschillende uitgangspunten, zijn er voldoende Uniesteunmechanismen en fondsen zoals het in Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad^{1bis} vastgestelde Fonds voor een rechtvaardige transitie en andere

relevante financieringsmechanismen nodig.

---

^{1 bis} Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad ... tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (PB ...).

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Overweging 12 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 ter) In de preambule van de Overeenkomst van Parijs wordt gewezen op “het belang van het waarborgen van de integriteit van alle ecosystemen, waaronder oceanen”. In het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering wordt benadrukt dat de verdragspartijen “een duurzaam beheer en [...] de instandhouding en uitbreiding [...] van putten en reservoirs van alle broeikasgassen [...], waaronder biomassa, bossen en oceanen, alsmede andere ecosystemen op het land, langs de kust en in zee” zullen bevorderen. Als de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs niet worden gehaald, kan de temperatuur oplopen tot boven het kantelpunt waarboven de oceaan niet langer in staat is genoeg koolstof te absorberen om bij te dragen aan de beperking van de klimaatverandering.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Overweging 12 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 quater) Natuurlijke koolstofputten spelen een belangrijke rol in de transitie naar een klimaatneutrale samenleving. De Commissie onderzoekt of een

regelgevingskader kan worden ontwikkeld voor de certificering van koolstofverwijderingen in overeenstemming met het actieplan voor de circulaire economie en de strategie “van boer tot bord”. De EU-biodiversiteitsstrategie 2030 en de initiatieven die in het kader van die strategie worden ontplooid spelen een belangrijke rol in het herstel van ecosystemen, met name die ecosystemen waarin de meeste koolstof kan worden afgevangen en opgeslagen en waarin de impact van natuurrampen kan worden voorkomen en beperkt. Herstel van ecosystemen zou ertoe bijdragen dat natuurlijke koolstofputten worden gehandhaafd, beheerd en verbeterd en zou de biodiversiteit bevorderen waardoor de klimaatverandering wordt bestreden.

Amendement 144

Voorstel voor een verordening Overweging 12 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 quinquies) De Commissie moet onderzoeken of het haalbaar is koolstofkredietregelingen in te voeren, met inbegrip van de certificering van broeikasgasverwijderingen door middel van koolstofvastlegging bij landgebruik, in de bodem en in biomassa in de landbouw, met het oog op het bereiken van de klimaatneutraliteitsdoelstelling van de Unie tegen 2050, alsook of het haalbaar is om een afzonderlijke markt te ontwikkelen voor koolstofverwijderingen voor landgebaseerde vastlegging van broeikasgassen. Een dergelijk kader moet gebaseerd zijn op de beste beschikbare wetenschap en op een systeem van beoordeling en goedkeuring door de Commissie, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat er geen negatieve gevolgen zijn voor het milieu, met name voor de biodiversiteit, voor de volksgezondheid of voor sociale of economische

doelstellingen. De Commissie moet de resultaten van deze beoordeling vóór 30 juni 2021 presenteren.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Overweging 12 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 sexies) Om meer duidelijkheid te verschaffen, moet de Commissie een definitie van natuurlijke en andere koolstofputten voorstellen.

Amendement 156

Voorstel voor een verordening Overweging 12 septies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 septies) Bij de transitie naar klimaatneutraliteit moet de Unie het concurrentievermogen van haar industrie, met name haar energie-intensieve industrie, vrijwaren, onder meer door doeltreffende maatregelen uit te werken om koolstoflekkage aan te pakken, op een manier die verenigbaar is met de regels van de Wereldhandelsorganisatie, en om te zorgen voor een gelijk speelveld tussen de Unie en derde landen ter voorkoming van oneerlijke concurrentie vanwege het niet uitvoeren van klimaatbeleid overeenkomstig de Overeenkomst van Parijs.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13) De Unie moet haar klimaatactie en internationaal leiderschap inzake klimaat

(13) De Unie moet haar klimaatactie en internationaal leiderschap inzake klimaat

ook na 2050 voortzetten om de mensheid en de planeet te beschermen tegen de dreiging van een gevaarlijke klimaatverandering, met het oog op de verwezenlijking van de in de Overeenkomst van Parijs vastgestelde temperatuurdoelstellingen en overeenkomstig de wetenschappelijke aanbevelingen van de IPCC.

ook na 2050 voortzetten, **met name door de meest kwetsbare bevolkingsgroepen te helpen via haar extern optreden en ontwikkelingsbeleid**, om de mensheid en de planeet te beschermen tegen de dreiging van een gevaarlijke klimaatverandering, met het oog op de verwezenlijking van de in de Overeenkomst van Parijs vastgestelde temperatuurdoelstellingen en overeenkomstig de wetenschappelijke aanbevelingen van de IPCC, **het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP), het IPBES en de Europese Raad inzake klimaatverandering op (ECCC).**

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 bis) Tenzij we de broeikasgasemissies drastisch terugschroeven of ons aan de klimaatverandering aanpassen, zullen de ecosystemen, mensen en economieën in de Unie te maken krijgen met ingrijpende fenomenen als gevolg van de klimaatverandering. Aanpassing aan de klimaatverandering maakt het mogelijk onvermijdelijke gevolgen op een kosteneffectieve manier binnen de perken te houden, en kan dankzij op de natuur gebaseerde oplossingen aanzienlijke nevenvoordelen opleveren.

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Overweging 13 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 ter) De negatieve effecten van de klimaatverandering kunnen mogelijk het aanpassingsvermogen van de lidstaten te boven gaan. Daarom moeten de

lidstaten en de Unie samenwerken om verlies en schade te voorkomen, tot een minimum te beperken en aan te pakken zoals voorgeschreven in artikel 8 van de Overeenkomst van Parijs, onder andere via het internationaal mechanisme van Warschau.

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Aanpassing is een essentieel onderdeel van het mondiale antwoord op de klimaatverandering op lange termijn. De lidstaten en de Unie moeten dus hun aanpassingsvermogen vergroten, hun veerkracht versterken en hun kwetsbaarheid voor de klimaatverandering verminderen, zoals bepaald in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs, en de gemeenschappelijke baten met andere milieubeleidsinstrumenten en milieuwetgeving maximaliseren. De lidstaten moeten uitgebreide nationale aanpassingsstrategieën en -plannen vaststellen.

Amendement

(14) Aanpassing is een essentieel onderdeel van het mondiale antwoord op de klimaatverandering op lange termijn. De lidstaten en de Unie moeten dus hun aanpassingsvermogen vergroten, hun veerkracht versterken en hun kwetsbaarheid voor de klimaatverandering verminderen, zoals bepaald in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs, en de gemeenschappelijke baten met andere milieubeleidsinstrumenten en milieuwetgeving maximaliseren. De lidstaten moeten uitgebreide nationale aanpassingsstrategieën en -plannen vaststellen ***en de Commissie moet de lidstaten helpen bij het toezicht op de vooruitgang die hierbij geboekt wordt door indicatoren te ontwikkelen.***

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Overweging 14 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(14 bis) Wanneer zij hun aanpassingsstrategieën en -plannen vaststellen, moeten de lidstaten rekening houden met de meest getroffen gebieden. Daarnaast is het van essentieel belang de biodiversiteit te bevorderen, haar in stand te houden en te herstellen om haar potentieel voor klimaatbeheersing en -

aanpassing ten volle te kunnen benutten. Aanpassingsstrategieën en -plannen moeten daarom op de natuur gebaseerde oplossingen aanmoedigen en op ecosystemen gebaseerde aanpassing aan de klimaatverandering die bijdraagt aan het herstel en het behoud van de biodiversiteit, en naar behoren rekening houden met de specifieke kenmerken van de grondgebieden en de lokale kennis, en bovendien concrete maatregelen omvatten om mariene en kustecosystemen te beschermen. Bovendien moeten activiteiten die hinderlijk zijn voor het vermogen van ecosystemen om zich aan de klimaatverandering aan te passen, worden beëindigd om de veerkracht van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten te waarborgen.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Overweging 14 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(14 ter) Aanpassingsstrategieën moeten ook de invoering van een ander model in getroffen gebieden zoals eilanden aanmoedigen, dat gebaseerd is op milieuvriendelijke en op de natuur gebaseerde oplossingen. Ze moeten zorgen voor duurzame middelen van bestaan om te zorgen voor betere leefomstandigheden, waaronder duurzame en lokale landbouw, duurzaam waterbeheer, hernieuwbare energieën, etc., in overeenstemming met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling, om hun veerkracht en de bescherming van hun ecosystemen te stimuleren.

Amendement 39

Voorstel voor een verordening

Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) Bij het nemen van de relevante maatregelen op nationaal en EU-niveau om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken, moeten de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie rekening houden met de mate waarin de transitie naar klimaatneutraliteit bijdraagt aan het welzijn van de burgers, de welvaart van de samenleving en het concurrentievermogen van de economie; energie- en voedselzekerheid en betaalbaarheid; een rechtvaardige verdeling en solidariteit tussen de lidstaten, met inachtneming van hun economische draagkracht, nationale omstandigheden en de noodzaak van convergentie in de loop van de tijd; de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie; de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, in het bijzonder de bevindingen van de IPCC; de noodzaak om bij het nemen van beslissingen over investeringen en planning rekening te houden met de risico's in verband met de klimaatverandering; kosteneffectiviteit en technologische neutraliteit bij het verlagen van de broeikasgasemissies en het verhogen van de verwijdering van broeikasgassen en bij het vergroten van de veerkracht; vooruitgang op het gebied van milieu-integriteit en ambitieniveau.

Amendement

(15) Bij het nemen van de relevante maatregelen op nationaal en EU-niveau om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken, moeten de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie rekening houden met het effect van de transitie naar klimaatneutraliteit op **de gezondheid, levenskwaliteit en** het economische welzijn van de burgers, **sociale rechtvaardigheid**, de welvaart van de samenleving en het concurrentievermogen van de economie, **met inbegrip van eerlijke concurrentie en een gelijk speelveld op mondiaal niveau; De lidstaten en het Europees Parlement, de Raad en de Commissie moeten ook rekening houden met administratieve rompslomp en andere wetgevingsobstakels die economische actoren of sectoren kunnen belemmeren om de klimaatdoelstellingen te halen; de sociale, economische en ecologische kosten van niet-handelen of onvoldoende handelen; het feit dat vrouwen in onevenredige mate worden getroffen door de klimaatverandering en de noodzaak om gendergelijkheid te verbeteren; de noodzaak om te zorgen voor duurzame middelen van bestaan; een zo groot mogelijke energie- en hulpbronnefficiëntie**, energie- en voedselzekerheid en betaalbaarheid, **waarbij in het bijzonder rekening moet worden gehouden met de noodzaak om energiearmoede te bestrijden**; een rechtvaardige verdeling en solidariteit **en een gelijk speelveld** tussen de lidstaten, met inachtneming van hun economische draagkracht, **en** nationale omstandigheden **en verschillende uitgangspunten**, en de noodzaak van convergentie in de loop van de tijd; de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie **in overeenkomst met de richtsnoeren van de Internationale Arbeidsorganisatie uit**

2015 voor een rechtvaardige overgang naar een ecologisch duurzame economie en samenleving voor iedereen; de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, in het bijzonder de bevindingen van de IPCC **en het IPBES;** de noodzaak om bij het nemen van beslissingen over investeringen en planning rekening te houden met de risico's in verband met de klimaatverandering **en evaluaties van de kwetsbaarheid voor en aanpassing aan klimaatverandering en de sociale, economische en ecologische kosten van onvoldoende handelen, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat het EU-beleid klimaatbestendig is;** kosteneffectiviteit **en technologische neutraliteit** bij het verlagen van de broeikasgasemissies en het verhogen van de verwijdering van broeikasgassen en bij het vergroten van de veerkracht **op basis van rechtvaardigheid;** **de noodzaak om mariene en terrestrische ecosystemen en de biodiversiteit te beheren, in stand te houden en te herstellen; de huidige toestand van de infrastructuur en mogelijke behoeften aan modernisering van en investeringen in infrastructuur van de Unie;** vooruitgang op het gebied van milieu-integriteit en ambitieniveau; **het vermogen van de verschillende actoren om op een sociaal aanvaardbare manier te investeren in de transitie; en het potentiële risico van koolstoflekkage en maatregelen om die te voorkomen.**

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) Voor de transitie naar klimaatneutraliteit ***zijn veranderingen*** in het gehele beleidsspectrum en een collectieve inspanning van alle sectoren van de economie en de samenleving vereist, zoals de Commissie opmerkt in haar mededeling over de Europese Green Deal. De Europese Raad heeft in zijn

Amendement

(16) Voor de transitie naar klimaatneutraliteit ***is een transformatieve verandering*** in het gehele beleidsspectrum, ***ambitieuze en duurzame financiering***, en een collectieve inspanning van alle sectoren van de economie en de samenleving, ***met inbegrip van de luchtvaart en het zeevervoer***, vereist, zoals

conclusies van 12 december 2019 verklaard dat alle relevante wetgeving en beleidsinstrumenten van de Unie moeten stroken met en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, en dat een gelijk speelveld verzekerd moet zijn. Ook heeft de Raad de Commissie verzocht om na te gaan of daarvoor een aanpassing van de bestaande regels vereist is.

de Commissie opmerkt in haar mededeling over de Europese Green Deal. De Europese Raad heeft in zijn conclusies van 12 december 2019 verklaard dat alle relevante wetgeving en beleidsinstrumenten van de Unie moeten stroken met en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, en dat een gelijk speelveld verzekerd moet zijn. Ook heeft de Raad de Commissie verzocht om na te gaan of daarvoor een aanpassing van de bestaande regels vereist is.

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Overweging 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 bis) Alle grote economische sectoren, met name de sectoren energie, industrie, vervoer, verwarming/koeling en bouw, landbouw, afval en landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, moeten samenwerken om de doelstelling van klimaatneutraliteit te realiseren. Alle sectoren, ongeacht of zij al dan niet onder het systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie (EU-ETS) vallen, moeten vergelijkbare inspanningen leveren om de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken. Om te zorgen voor vertrouwen en voorspelbaarheid voor en betrokkenheid van alle economische actoren, met inbegrip van ondernemingen, werknemers, investeerders en consumenten, moet de Commissie richtsnoeren vaststellen voor de economische sectoren die het meest kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit. Deze richtsnoeren moeten indicatieve trajecten bevatten voor de reductie van broeikasgasemissies in die sectoren op het niveau van de Unie. Dat zou die sectoren de nodige houvast bieden

om passende maatregelen te nemen en de nodige investeringen te plannen, en zou hen dus helpen om bij de transitie op de goede weg te blijven. Bovendien zou het kunnen dienstdoen als mechanisme om de sectoren te betrekken bij het zoeken naar oplossingen het oog op klimaatneutraliteit.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Overweging 16 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 ter) Voor de transitie naar klimaatneutraliteit moeten alle sectoren hun steentje bijdragen. De Unie moet haar inspanningen om de circulaire economie te versterken en te bevorderen voortzetten en hernieuwbare alternatieven ter vervanging van op fossiele brandstoffen gebaseerde producten en materialen verder ondersteunen. Een ruimer gebruik van hernieuwbare producten en materialen zal aanzienlijke voordelen bieden met betrekking tot de matiging van de klimaatverandering, en een groot aantal verschillende sectoren ten goede komen.

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Overweging 16 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 quater) Rekening houdend met het risico op koolstoflekkage moeten de transitie naar klimaatneutraliteit en de blijvende inspanningen om die in stand te houden, een echte groene transitie inhouden, tot een daadwerkelijke verlaging van de emissies leiden, en geen misleidend beeld van de resultaten op Unieniveau creëren doordat productie en emissies naar landen buiten de Unie zijn

verplaatst. Daartoe moet er Uniebeleid worden vastgesteld dat beoogt het risico op koolstoflekkage te beperken en onderzoek te verrichten naar technologische oplossingen.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Overweging 16 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 quinquies) Bij de transitie naar klimaatneutraliteit moet er ook oog zijn voor de landbouwsector, de enige productiesector die koolstofdioxide kan opslaan. Vooral de bosbouw, blijvende graslanden en meerjarige teelten waarborgen langdurige opslag.

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Overweging 16 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 sexies) Om klimaatneutraliteit te bereiken, moet rekening worden gehouden met de bijzondere rol van landbouw en bosbouw, aangezien alleen vitale en productieve landbouw en bosbouw in staat zijn de bevolking van hoogwaardig en veilig voedsel te voorzien in voldoende hoeveelheden en tegen betaalbare prijzen, en met hernieuwbare grondstoffen voor alle doeleinden van de bio-economie.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Overweging 16 septies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 septies) Bossen spelen een cruciale rol in de transitie naar klimaatneutraliteit.

Duurzaam bosbeheer dicht bij de natuur is van cruciaal belang voor een aanhoudende absorptie van broeikasgassen uit de atmosfeer en zorgt bovendien voor de levering van hernieuwbare en klimaatvriendelijke grondstoffen voor houtproducten die koolstof opslaan en fossiele materialen en brandstoffen kunnen vervangen. De drievoudige rol van bossen (putten, opslag en vervanging) draagt bij aan de vermindering van koolstofemissies in de atmosfeer, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat bossen blijven groeien en vele andere diensten bieden.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Overweging 16 octies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 octies) Door de uitwisseling van best practices en industriële knowhow moet het Unierecht bebossing en duurzaam bosbeheer bevorderen in lidstaten die niet over grote bosbestanden beschikken.

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17) Zoals aangekondigd in haar mededeling “De Europese Green Deal” heeft de Commissie, in haar mededeling “Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal”, een beoordeling gemaakt van de broeikasgasemissiereductiedoelstelling van de Unie voor 2030, op basis van een uitgebreide effectbeoordeling en rekening houdend met haar analyse van de geïntegreerde nationale energie- en

(17) De Commissie heeft in haar mededeling “De Europese Green Deal” aangekondigd voornemens te zijn een beoordeling te maken van de broeikasgasemissiereductiedoelen van de Unie voor 2030, en voorstellen te doen om dat streefdoel te verhogen, teneinde de overeenstemming met de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 te waarborgen. In die mededeling benadrukte de Commissie ook dat alle beleidsinstrumenten van de EU moeten

klimateplannen die overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ bij de Commissie zijn ingediend. In het licht van de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 moeten de broeikasgasemissies tegen 2030 worden verminderd en de broeikasgasverwijderingen worden verbeterd, zodat de netto broeikasgasemissies, dat wil zeggen emissies na aftrek van verwijderingen, in de hele economie en op nationaal niveau tegen 2030 ten minste 55 % minder zijn dan in 1990. De nieuwe klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 is een verdere doelstelling voor de toepassing van artikel 2, punt 11, van Verordening (EU) 2018/1999 en vervangt derhalve de in dat punt vastgelegde Uniebrede streefcijfers voor broeikasgasemissies van de Unie. Daarnaast moet de Commissie uiterlijk op 30 juni 2021 beoordelen hoe de Uniewetgeving ter uitvoering van de klimaatdoelstelling voor 2030 zou moeten worden gewijzigd teneinde die nettoemissiereducties te kunnen bewerkstelligen.

---

⁹ COM(2020)0562.

¹⁰ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

bijdragen aan de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, en dat alle sectoren hun steentje moeten bijdragen. Gezien de Uniedoelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit tot stand te brengen, is het van essentieel belang dat de klimaatmaatregelen verder worden versterkt en met name dat de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 wordt verhoogd tot een emissiereductie van 60 % ten opzichte van de niveaus van 1990. Daarom moet de Commissie uiterlijk op 30 juni 2021 beoordelen hoe de Uniewetgeving ter uitvoering van die verhoogde doelstelling en andere relevante Uniewetgeving die de broeikasgasemissies helpt verminderen en de circulaire economie helpt bevorderen, dienovereenkomstig gewijzigd zouden moeten worden.

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Overweging 17 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 bis) Om ervoor te zorgen dat de Unie en alle lidstaten op koers blijven om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken, en om te zorgen voor voorspelbaarheid en vertrouwen voor alle economische actoren, met inbegrip van ondernemingen, werknemers en vakbonden, investeerders en consumenten, moet de Commissie verkennen welke mogelijkheden er zijn om een klimaatdoelstelling voor de Unie voor 2040 vast te stellen en zo nodig wetgevingsvoorstellen indienen bij het Europees Parlement en de Raad.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Overweging 17 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 ter) De Commissie moet uiterlijk op 30 juni 2021 alle beleidsmaatregelen en -instrumenten die betrekking hebben op het verwezenlijken van de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit overeenkomstig artikel 2, lid 1, beoordelen en zo nodig voorstellen tot aanpassing ervan doen. In dat verband is het van belang dat het EU-ETS berekend is op de verhoogde streefcijfers van de Unie. Het is dan ook zaak dat de Commissie Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad¹ bis spoedig herzielt en in het kader daarvan het innovatiefonds versterkt teneinde aanvullende financiële stimulansen te creëren voor nieuwe technologie, het bevorderen van groei en concurrentievermogen en steun voor schone technologieën, waarbij wordt gewaarborgd dat de versterking van het

innovatiefonds de rechtvaardige transitie ten goede komt.

---

^{1 bis} Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Overweging 17 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 quater) Om tijdens het wetgevingsproces het belang en de betekenis van het klimaatbeleid te onderstrepen en politieke actoren de nodige informatie te verstrekken, moet de Commissie alle toekomstige wetgeving in een nieuw licht beoordelen, waarbij rekening wordt gehouden met het klimaat en de gevolgen voor het klimaat, en moet zij nagaan welke effecten wetgevingsvoorstellen hebben op het klimaat en het milieu, net zoals zij de rechtsgrond, de subsidiariteit en de evenredigheid beoordeelt.

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Overweging 17 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 quinquies) Voorts moet de Commissie ervoor zorgen dat de industrie opgewassen is tegen de grootscheepse transitie naar klimaatneutraliteit en de zeer ambitieuze doelstellingen voor 2030 en 2040, door middel van een deugdelijk regelgevingskader en financiële middelen die in verhouding staan tot de

uitdagingen. Dat regelgevend en financieel kader moet regelmatig worden geëvalueerd en zo nodig worden aangepast teneinde koolstoflekkage, bedrijfssluitingen, banenverlies en oneerlijke internationale concurrentie te voorkomen.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Overweging 17 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 sexies) De Commissie moet de behoeften op het gebied van werkgelegenheid beoordelen, met inbegrip van de onderwijs- en opleidingsbehoeften, de ontwikkeling van de economie en de totstandbrenging van een eerlijke en rechtvaardige transitie.

Amendement 157

Voorstel voor een verordening Overweging 17 septies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 septies) Om ervoor te zorgen dat de Unie de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 en de tussentijdse klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2040 haalt, moeten de instellingen van de Unie en alle lidstaten alle directe en indirecte subsidies voor fossiele brandstoffen zo vroeg mogelijk en uiterlijk in 2025 uitfaseren. De uitfasering van die subsidies mag geen gevolgen hebben voor de inspanningen om energiearmoede te bestrijden en moet rekening houden met de overbruggingsrol van aardgas in de transitie naar een koolstofneutrale economie.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Om ervoor te zorgen dat de Unie en *de* lidstaten op koers blijven om de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** te verwezenlijken en vooruitgang te boeken op het gebied van aanpassing aan de klimaatverandering, moet de Commissie regelmatig de vooruitgang beoordelen. Indien de collectieve vooruitgang van de lidstaten met betrekking tot **klimaatneutraliteit** of aanpassing aan de klimaatverandering onvoldoende is, of indien maatregelen van de Unie onverenigbaar zijn met de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** of ontoereikend zijn om het vermogen tot aanpassing te vergroten, de veerkracht te versterken of de kwetsbaarheid te verminderen, moet de Commissie overeenkomstig de Verdragen de nodige maatregelen nemen. De Commissie moet ook regelmatig de relevante nationale maatregelen beoordelen, en aanbevelingen doen indien zij vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat onverenigbaar zijn met de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** of ontoereikend zijn om het vermogen tot aanpassing te vergroten, de veerkracht te versterken en de kwetsbaarheid voor de klimaatverandering te verminderen.

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Overweging 18 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(18) Om ervoor te zorgen dat de Unie en **alle** lidstaten op koers blijven om de **klimaatdoelstellingen van de Unie** te verwezenlijken en vooruitgang te boeken op het gebied van aanpassing aan de klimaatverandering, moet de Commissie regelmatig de vooruitgang beoordelen. Indien **de vooruitgang van elke lidstaat en** de collectieve vooruitgang van de lidstaten met betrekking tot **de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de Unie** of aanpassing aan de klimaatverandering onvoldoende is, of indien maatregelen van de Unie onverenigbaar zijn met de **klimaatdoelstellingen van de Unie** of ontoereikend zijn om het vermogen tot aanpassing te vergroten, de veerkracht te versterken of de kwetsbaarheid te verminderen, moet de Commissie overeenkomstig de Verdragen de nodige maatregelen nemen. De Commissie moet ook regelmatig de relevante nationale maatregelen beoordelen, en aanbevelingen doen indien zij vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat onverenigbaar zijn met de **klimaatdoelstellingen van de Unie** of ontoereikend zijn om het vermogen tot aanpassing te vergroten, de veerkracht te versterken en de kwetsbaarheid voor de klimaatverandering te verminderen. **De Commissie moet deze beoordeling en de resultaten ervan openbaar maken bij de vaststelling ervan.**

Amendement

(18 bis) De totstandbrenging van klimaatneutraliteit is alleen mogelijk als alle lidstaten de lasten verdelen en zich

volledig verbinden tot de transitie naar klimaatneutraliteit. Elke lidstaat is verplicht de tussentijdse en uiteindelijke streefcijfers te verwezenlijken, en als de Commissie van mening is dat niet aan deze verplichtingen is voldaan, moet zij bevoegd zijn om maatregelen tegen lidstaten te nemen. Deze maatregelen moeten evenredig, passend en in overeenstemming met de Verdragen zijn.

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Overweging 18 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(18 ter) Wetenschappelijke expertise en de best beschikbare en actuele wetenschappelijke kennis zijn, samen met feitelijke en transparante informatie over klimaatverandering, onmisbaar en moeten de basis vormen van de klimaatactie en inspanningen van de Unie om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit tot stand te brengen. Nationale onafhankelijke adviesorganen voor klimaatkwesities spelen een belangrijke rol bij het voorlichten van het publiek en het voeren van de beleidsdiscussie over klimaatverandering in de lidstaten waar zij bestaan. Daarom worden de lidstaten die dat nog niet hebben gedaan, aangemoedigd om een nationaal adviesorgaan voor klimaatkwesities op te richten, bestaande uit wetenschappers die zijn geselecteerd op basis van hun deskundigheid op het gebied van klimaatverandering en andere disciplines die relevant zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. In samenwerking met deze nationale onafhankelijke adviesorganen voor klimaatkwesities moet de Commissie een onafhankelijk wetenschappelijk adviespanel inzake klimaatverandering, de Europese Raad voor klimaatverandering (ECCC), oprichten, die een aanvulling moet

vormen op de werkzaamheden van het Europees Milieuagentschap (EEA) en de bestaande onderzoeksinstellingen en -agentschappen van de Unie. Bij de opdrachten van de ECCC moet overlapping met de opdracht van het IPCC op internationaal niveau worden voorkomen. Het ECCC moet bestaan uit een wetenschappelijk comité, bestaande uit geselecteerde vooraanstaande deskundigen, en moet worden ondersteund door een raad van bestuur die twee keer per jaar bijeenkomt. Het ECCC heeft tot doel de instellingen van de Unie jaarlijks beoordelingen te verschaffen van de samenhang van de maatregelen van de Unie ter vermindering van de broeikasgasemissies met de klimaatdoelstellingen van de Unie en haar internationale klimaatverbintenissen. Het ECCC moet ook beoordelingen verrichten van acties en trajecten om de broeikasgasemissies te verminderen en het potentieel voor koolstofopslag in kaart te brengen.

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

(19) De Commissie moet zorgen voor een solide en objectieve beoordeling op basis van de meest actuele wetenschappelijke, technische en sociaal-economische bevindingen, waarin een pluriforme, onafhankelijke expertise is vertegenwoordigd, en moet haar beoordeling baseren op relevante informatie, met inbegrip van door de lidstaten ingediende en gerapporteerde gegevens, verslagen van het Europees Milieuagentschap, en de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de verslagen van de IPCC. Aangezien de Commissie zich ertoe verbonden heeft na te gaan hoe de EU-taxonomie in het kader van de Europese Green Deal door de

Amendement

(19) De Commissie moet zorgen voor een solide en objectieve beoordeling op basis van de meest actuele wetenschappelijke, technische en sociaal-economische bevindingen, waarin een pluriforme, onafhankelijke expertise is vertegenwoordigd, en moet haar beoordeling baseren op relevante informatie, met inbegrip van door de lidstaten ingediende en gerapporteerde gegevens, verslagen van het Europees Milieuagentschap, en de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de verslagen van de IPCC, **het UNEP, het IPBES, de ECCC en, waar mogelijk, de nationale onafhankelijke adviesorganen inzake klimaatkwesties van**

publieke sector kan worden gebruikt, moet deze beoordeling informatie omvatten over ecologisch duurzame beleggingen door de Unie en de lidstaten, in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/... [taxonomieverordening], zodra deze informatie beschikbaar is. De Commissie moet waar mogelijk gebruikmaken van Europese statistieken en gegevens, en moet voorzien in toetsing door deskundigen. Voor zover dit passend is en in overeenstemming is met zijn jaarlijks werkprogramma, moet het Europees Milieuagentschap de Commissie bijstaan.

de lidstaten. Aangezien de Commissie zich ertoe verbonden heeft na te gaan hoe de EU-taxonomie in het kader van de Europese Green Deal door de publieke sector kan worden gebruikt, moet deze beoordeling informatie omvatten over ecologisch duurzame beleggingen door de Unie en de lidstaten, in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/... [taxonomieverordening], zodra deze informatie beschikbaar is. De Commissie moet waar mogelijk gebruikmaken van Europese statistieken en gegevens, en moet voorzien in toetsing door deskundigen. Voor zover dit passend is en in overeenstemming is met zijn jaarlijks werkprogramma, moet het Europees Milieuagentschap de Commissie bijstaan.

Amendement 59

Voorstel voor een verordening Overweging 20

Door de Commissie voorgestelde tekst

(20) Aangezien burgers en ***gemeenschappen*** een belangrijke rol spelen in het aansturen van de transitie naar klimaatneutraliteit, moet een krachtig publiekelijk en maatschappelijk engagement voor klimaatactie worden bevorderd. De Commissie ***moet*** daarom met alle geledingen van de samenleving in gesprek gaan, teneinde iedereen de mogelijkheid en de gelegenheid te geven om actie te ondernemen met het oog op een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving, onder meer door een Europees klimaatpact te lanceren.

Amendement

(20) Aangezien burgers, ***gemeenschappen*** en ***regio's*** een belangrijke rol spelen in het aansturen van de transitie naar klimaatneutraliteit, moet een krachtig publiekelijk en maatschappelijk engagement voor klimaatactie worden ***aangemoedigd en bevorderd op lokaal, regionaal en nationaal niveau***. De Commissie ***en de lidstaten moeten*** daarom ***op volledig transparante wijze*** met alle geledingen van de samenleving in gesprek gaan, teneinde iedereen de mogelijkheid en de gelegenheid te geven om actie te ondernemen met het oog op een ***sociaal rechtvaardige, genderevenwichtige,*** klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving, onder meer door een Europees klimaatpact te lanceren.

Amendement 60

Voorstel voor een verordening Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst

(21) Om te zorgen voor vertrouwen en voorspelbaarheid voor alle economische actoren, met inbegrip van ondernemingen, werknemers, investeerders en consumenten, om te waarborgen dat de transitie naar klimaatneutraliteit onomkeerbaar is, om te zorgen voor een geleidelijke vermindering van emissies, en om te helpen bij de beoordeling van de samenhang van de maatregelen en van de vooruitgang met betrekking tot de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, moet ***aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen*** om een traject af te bakenen aan de hand waarvan tegen 2050 klimaatneutraliteit in de Unie tot stand wordt gebracht. ***Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven³⁷. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.***

Amendement

(21) Om te zorgen voor vertrouwen en voorspelbaarheid voor alle economische actoren, met inbegrip van ondernemingen, ***kmo's***, werknemers ***en vakbonden***, investeerders en consumenten, om te waarborgen dat de transitie naar klimaatneutraliteit onomkeerbaar is, om te zorgen voor een geleidelijke vermindering van emissies, en om te helpen bij de beoordeling van de samenhang van de maatregelen en van de vooruitgang met betrekking tot de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, moet de Commissie ***de opties evalueren*** om een traject af te bakenen aan de hand waarvan tegen 2050 klimaatneutraliteit in de Unie tot stand wordt gebracht ***en moet zij, indien nodig, bij het Europees Parlement en de Raad wetsvoorstellen indienen.***

Amendement 61

Voorstel voor een verordening

Overweging 22

Door de Commissie voorgestelde tekst

(22) In lijn met de inspanningen van de Commissie met betrekking tot de beginselen van beter wetgeven, moet worden gestreefd naar samenhang in de instrumenten van de Unie voor broeikasgasemissiereductie. Het systeem om de vooruitgang bij de totstandbrenging van de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** te meten en om de samenhang van de daartoe genomen maatregelen te beoordelen, moet voortbouwen op en in overeenstemming zijn met het in Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde governancekader. Met name het systeem van regelmatige rapportering en de volgorde van de beoordelingen en maatregelen van de Commissie op basis van die rapportering, moeten in overeenstemming worden gebracht met de in Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde vereiste voor de lidstaten om informatie te verstrekken en verslagen in te dienen. Verordening (EU) 2018/1999 moet derhalve worden gewijzigd om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit in de betreffende bepalingen op te nemen.

Amendement 62

Voorstel voor een verordening

Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst

(23) De klimaatverandering is per definitie een grensoverschrijdende uitdaging. Een gecoördineerd optreden op het niveau van de Unie is bijgevolg nodig om de nationale beleidsinstrumenten effectief aan te vullen en te versterken. Aangezien de doelstelling van deze verordening, namelijk de totstandbrenging van klimaatneutraliteit in de Unie tegen

Amendement

(22) In lijn met de inspanningen van de Commissie met betrekking tot de beginselen van beter wetgeven, moet worden gestreefd naar samenhang in de instrumenten van de Unie voor broeikasgasemissiereductie. Het systeem om de vooruitgang bij de totstandbrenging van **de klimaatdoelstellingen van de Unie** te meten en om de samenhang van de daartoe genomen maatregelen te beoordelen, moet voortbouwen op en in overeenstemming zijn met het in Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde governancekader. Met name het systeem van regelmatige rapportering en de volgorde van de beoordelingen en maatregelen van de Commissie op basis van die rapportering, moeten in overeenstemming worden gebracht met de in Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde vereiste voor de lidstaten om informatie te verstrekken en verslagen in te dienen. Verordening (EU) 2018/1999 moet derhalve worden gewijzigd om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit in de betreffende bepalingen op te nemen.

Amendement

(23) De klimaatverandering is per definitie een grensoverschrijdende uitdaging. Een gecoördineerd optreden op het niveau van de Unie is bijgevolg nodig om de nationale beleidsinstrumenten effectief aan te vullen en te versterken. Aangezien de doelstelling van deze verordening, namelijk de totstandbrenging van klimaatneutraliteit in de Unie **en in**

2050, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen ervan, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie maatregelen vaststellen in overeenstemming met het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Overweging 23 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

alle lidstaten uiterlijk tegen 2050, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen ervan, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie maatregelen vaststellen in overeenstemming met het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

Amendement

(23 bis) De Unie is momenteel verantwoordelijk voor 10 % van de mondiale emissies van broeikasgassen. De doelstelling van klimaatneutraliteit beperkt zich tot de emissies van productieactiviteiten van de Unie. Een coherent klimaatbeleid vergt dat ook wordt gestreefd naar beheersing van de uitstoot die voortvloeit uit het verbruik en de invoer van energie en middelen.

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Overweging 23 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 ter) De klimaatvoetafdruk van het verbruik van de Unie is een essentieel instrument dat moet worden ontwikkeld ter verbetering van de algehele samenhang van de klimaatdoelstellingen van de Unie.

Amendement 65

Voorstel voor een verordening

Overweging 23 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 quater) Een volledig doeltreffend klimaatbeleid van de Unie moet voorzien in de aanpak van koolstoflekkage en de ontwikkeling van geschikte instrumenten, zoals het mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens, ter bescherming van de normen van de Unie en de koplopers in de industrieën van de Unie.

Amendement 66

Voorstel voor een verordening Overweging 23 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 quinquies) De invoer van landbouwproducten en levensmiddelen uit derde landen is de afgelopen jaren voortdurend gestegen. Die trend maakt het noodzakelijk te evalueren voor welke uit derde landen ingevoerde producten soortgelijke voorschriften moeten gelden als die welke voor landbouwers in de Unie gelden, wanneer deze voorschriften hun oorsprong vinden in de doelstellingen van het Uniebeleid om de effecten van klimaatverandering te beperken. De Commissie moet uiterlijk op 30 juni 2021 een verslag en een mededeling over dit onderwerp indienen bij het Europees Parlement en de Raad.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening Overweging 23 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 sexies) De Commissie heeft in haar mededeling over de Europese Green Deal benadrukt dat het versnellen van de overgang naar duurzame en slimme

mobiliteit een van de prioritaire beleidsmaatregelen is om klimaatneutraliteit te bereiken. De Commissie heeft aangegeven dat zij, om de transitie naar duurzame en slimme mobiliteit te waarborgen, voornemens is om in 2020 een omvattende strategie vast te stellen inzake duurzame en slimme mobiliteit, met ambitieuze maatregelen om de uitstoot van CO₂ en verontreinigende emissies in alle takken van vervoer aanzienlijk te verminderen, onder meer door het gebruik van schone vervoermiddelen en van alternatieve brandstoffen voor het vervoer over de weg, over zee en in de lucht te bevorderen, het aandeel van duurzamere vervoerswijzen, zoals vervoer per spoor of via de binnenwateren, te verhogen, en de efficiëntie in het hele vervoerssysteem te vergroten, de burgers te stimuleren duurzamere keuzes te maken en emissiearme praktijken toe te passen, en te investeren in emissiearme en emissievrije oplossingen, onder meer op het gebied van infrastructuur.

Amendement 68

Voorstel voor een verordening Overweging 23 septies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 septies) De vervoersinfrastructuur zou in het kader van de bespoediging van de transitie naar duurzame en slimme mobiliteit een belangrijke rol kunnen spelen door zich te richten op een verschuiving naar duurzamere vervoerswijzen, vooral in het goederenvervoer. Tegelijkertijd kunnen verschijnselen als gevolg van de klimaatverandering, zoals een stijgende waterspiegel, extreme weersomstandigheden, droogte en stijgende temperaturen, leiden tot schade aan infrastructuur, operationele storingen en druk op de capaciteit en efficiëntie van de toeleveringsketen en daarom negatieve

gevolgen hebben voor de Europese mobiliteit. Derhalve is het van het grootste belang dat het kernnetwerk van de trans-Europese vervoersnetwerken (TEN-T) uiterlijk in 2030 wordt voltooid en dat het aanvullende TEN-T-netwerk uiterlijk in 2040 wordt voltooid, waarbij rekening moet worden gehouden met de verplichtingen inzake het terugdringen van broeikasgasemissies gedurende de gehele levenscyclus van projecten, zoals neergelegd in het Unierecht. Voorts dient de Commissie te overwegen een wetgevingskader voor te stellen om het risicobeheer, de veerkracht en de aanpassing aan de klimaatverandering te verbeteren.

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Overweging 23 octies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 octies) De connectiviteit van het Europese spoorweginet, met name de internationale verbindingen, om het passagiersvervoer per spoor aantrekkelijker te maken voor middellange- en langeafstandsreizen, en de verbetering van de capaciteit van de spoorwegen en de binnenwateren voor het goederenvervoer, moeten de kern vormen van de wetgevingsmaatregelen van de Unie.

Amendement 70

Voorstel voor een verordening Overweging 23 nonies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 nonies) Het is belangrijk te zorgen voor voldoende investeringen in de ontwikkeling van passende infrastructuur voor emissievrije mobiliteit, met inbegrip van intermodale platformen en de

versterking van de rol van de Connecting Europe Facility (CEF) bij de ondersteuning van de transitie naar slimme, duurzame en veilige mobiliteit in de Unie.

Amendement 71

Voorstel voor een verordening Overweging 23 decies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 decies) In overeenstemming met de inspanningen van de Unie gericht op de overgang van wegvervoer naar spoorwegvervoer in het kader van het streven om voorrang te geven aan de meest CO₂-efficiënte vervoerswijze en gelet op het Europees jaar van de spoorwegen in 2021, moet bij wetgeving bijzondere nadruk worden gelegd op de totstandbrenging van een echte eengemaakte Europese spoorwegruimte door alle administratieve belemmeringen weg te nemen en alle protectionistische nationale wetten uiterlijk tegen 2024 af te schaffen.

Amendement 72

Voorstel voor een verordening Overweging 23 undecies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 undecies) Om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit tegen 2050 te verwezenlijken, moet de Commissie ook de specifieke wetgeving inzake CO₂-emissienormen voor auto's, bestelwagens en vrachtwagens aanscherpen, specifieke maatregelen voorstellen om elektrisch rijden te stimuleren en initiatieven nemen om de productie en het gebruik van duurzame alternatieve brandstoffen op te voeren.

Amendement 73

Voorstel voor een verordening Overweging 23 duodecies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 duodecies) In zijn resolutie van 28 november 2019 over de VN-klimaatconferentie van 2019 in Madrid, Spanje (COP25) heeft het Europees Parlement vastgesteld dat de huidige mondiale streefcijfers en maatregelen die de Internationale Maritieme Organisatie en de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie overwegen, er niet voor zullen zorgen dat de nodige emissiereducties worden gerealiseerd, zelfs niet als zij volledig ten uitvoer worden gelegd, en dat significante verdere actie op Europees en wereldniveau in overeenstemming met de doelstelling van broeikasgasneutraliteit voor de hele economie nodig is^{1bis}.

Amendement 158

Voorstel voor een verordening Overweging 23 terdecies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 terdecies) De Commissie moet haar inspanningen opvoeren met het oog op een goed functionerende interne energiemarkt, aangezien dit een belangrijk onderdeel van de energietransitie is en helpt deze financieel levensvatbaar te maken. De ontwikkeling van slimme digitale elektriciteits- en gasnetten moet daarom de hoogste prioriteit krijgen in het meerjarig financieel kader. Ook herstelprogramma's in verband met COVID-19 moeten de ontwikkeling van transnationale energienetwerken ondersteunen. Doeltreffende en snelle besluitvormingsprocedures zijn noodzakelijk ter ondersteuning van de ontwikkelingen op het gebied van

transnationale netwerken, met name met betrekking tot toekomstgerichte met waterstof compatibele gasinfrastructuur.

Amendement 74

Voorstel voor een verordening Artikel 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

In deze verordening wordt een kader vastgesteld voor de onomkeerbare **en geleidelijke** reductie van broeikasgasemissies en verbetering van de verwijderingen per natuurlijke of andere put van broeikasgassen in de Unie.

Deze verordening bevat een bindende doelstelling inzake klimaatneutraliteit in de Unie tegen 2050, met het oog op de temperatuurdoelstelling op lange termijn die is vastgesteld in artikel 2 van de Overeenkomst van Parijs, en biedt een kader om vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs vastgestelde mondiale doelstelling inzake aanpassing aan de klimaatverandering. **Zij bevat ook een bindend streefcijfer voor de netto-reductie van broeikasgasemissies in de Unie voor 2030.**

Deze verordening is van toepassing op de antropogene emissies en verwijderingen per natuurlijke of andere put van de in deel 2 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 vermelde broeikasgassen.

Amendement

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

In deze verordening wordt een kader vastgesteld voor de onomkeerbare, **voorspelbare en snelle** reductie van broeikasgasemissies en verbetering van de verwijderingen per natuurlijke of andere put van broeikasgassen in de Unie, **overeenkomstig de klimaat- en milieudoelstellingen van de Unie.**

Deze verordening bevat een bindende doelstelling inzake klimaatneutraliteit in de Unie **uiterlijk** tegen 2050, met het oog op de temperatuurdoelstelling op lange termijn die is vastgesteld in artikel 2 van de Overeenkomst van Parijs, en biedt een kader om vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs vastgestelde mondiale doelstelling inzake aanpassing aan de klimaatverandering.

Deze verordening is van toepassing op de antropogene emissies en verwijderingen per natuurlijke of andere put van de in deel 2 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 vermelde broeikasgassen.

Amendementen 75 en 159

Voorstel voor een verordening

Artikel 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 2

Doelstelling inzake klimaatneutraliteit

1. De emissies en verwijderingen van broeikasgassen die in het Unierecht gereguleerd zijn, zijn uiterlijk in 2050 op niveau van de Unie in evenwicht, zodat **de netto-uitstoot van emissies** tegen die datum **tot nul kan worden herleid**.

2. De relevante instellingen van de Unie en de lidstaten nemen de nodige maatregelen, respectievelijk op het niveau van de Unie en op nationaal niveau, om de **collectieve** verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit mogelijk te maken, rekening houdend met het belang van de bevordering van rechtvaardigheid **en** solidariteit tussen de lidstaten.

Amendement

Artikel 2

Doelstelling inzake klimaatneutraliteit

1. De **antropogene** emissies **per bron** en verwijderingen **per put** van broeikasgassen die in het Unierecht gereguleerd zijn, zijn uiterlijk in 2050 op niveau van de Unie in evenwicht, zodat tegen die datum **broeikasgasneutraliteit tot stand kan worden gebracht. Elke lidstaat bereikt uiterlijk in 2050 broeikasgasneutraliteit.**

2. De relevante instellingen van de Unie en de lidstaten nemen, **op basis van de beste beschikbare, actuele wetenschappelijke kennis**, de nodige maatregelen **en verlenen steun**, respectievelijk op het niveau van de Unie en op nationaal, **regionaal en lokaal** niveau om de verwezenlijking **in de Unie en alle lidstaten** van de in lid 1 genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit mogelijk te maken, rekening houdend met het belang van de bevordering van rechtvaardigheid en solidariteit **en een rechtvaardige transitie** tussen de lidstaten **en de sociale en economische cohesie, de bescherming van kwetsbare burgers van de Unie, alsmede het belang van het beheer, het herstel, de bescherming en de bevordering van de mariene en terrestrische biodiversiteit, ecosystemen en koolstofputten.**

2 bis. Vanaf 1 januari 2051 worden er in de Unie en alle lidstaten meer broeikasgassen door putten verwijderd dan dat er antropogene emissies plaatsvinden.

2 ter. Uiterlijk op 31 mei 2023 verkent de Commissie, na een gedetailleerde effectbeoordeling en rekening houdend met de in artikel 3, lid 2 bis, bedoelde begroting voor broeikasgasemissies, welke

opties er zijn om een streefcijfer voor de reductie van broeikasgasemissies voor 2040 vast te stellen in vergelijking met 1990, en dient zij in voorkomend geval wetsvoorstellen in bij het Europees Parlement en de Raad.

Bij het verkennen van de opties voor de streefcijfers inzake het klimaat voor 2040 raadpleegt de Commissie de ECCC, en houdt zij rekening met de in artikel 3, lid 3, vastgestelde criteria.

2 quater. Uiterlijk 12 maanden na de vaststelling van de streefcijfers inzake het klimaat voor 2040, beoordeelt de Commissie hoe alle Uniewetgeving die relevant is voor het behalen van die doelstelling moet worden gewijzigd en neemt zij de nodige maatregelen in overweging, waaronder de vaststelling van wetsvoorstellen, in overeenstemming met de Verdragen.

2 quinquies. Tegen december 2020 stelt de Commissie een plan op met concrete maatregelen die op het niveau van de Unie moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat er voldoende middelen worden vrijgemaakt voor de investeringen die nodig zijn om de economie van de Unie klimaatneutraal te maken. In dit plan wordt een evaluatie verricht van de huidige compensatiemechanismen voor lidstaten met een lager inkomen, waarbij rekening wordt gehouden met de grotere lasten die samenhangen met hogere klimaatambities, steun uit de faciliteit voor herstel en veerkracht, InvestEU-programma's en het Fonds voor een rechtvaardige transitie.

Amendementen 100, 148 en 150

Voorstel voor een verordening Artikel 2 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 2 bis

Klimaatdoelstelling voor 2030

Amendement

Artikel 2 bis

Klimaatdoelstelling voor 2030

1. **Om de in artikel 2, lid 1, vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit te bewerkstelligen, is de bindende klimaatdoelstelling voor de Unie voor 2030 een netto-reductie van broeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) van ten minste 55 % in 2030 ten opzichte van de niveaus van 1990.**

2. Uiterlijk op 30 juni 2021 **herziet** de Commissie **de relevante wetgeving van de Unie om de verwezenlijking van de in lid 1 van dit artikel vastgestelde doelstelling en de in artikel 2, lid 1, genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit mogelijk te maken** en neemt zij de nodige maatregelen in overweging, waaronder de vaststelling van wetgevingsvoorstellen, overeenkomstig de Verdragen.

1. **De 2030-streefcijfers voor klimaat van de Unie bestaan in een emissiereductie van 60 % in vergelijking met 1990.**

2. Uiterlijk op 30 juni 2021 **beoordeelt** de Commissie **hoe de gehele Uniewetgeving die relevant is voor het bereiken van de streefwaarde van de Unie voor 2030 inzake klimaat en andere relevante Uniewetgeving inzake de bevordering van de circulaire economie en het bijdragen tot de reductie van de broeikasgasemissies moeten worden gewijzigd om de in lid 1 van dit artikel bedoelde emissiereductiestreefcijfers en de in artikel 2, lid 1, vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken**, en neemt zij de nodige maatregelen, waaronder de vaststelling van wetgevingsvoorstellen, overeenkomstig de Verdragen. **De Commissie beoordeelt met name welke opties er zijn om de emissies in alle sectoren, met inbegrip van de lucht- en scheepvaart, op één lijn te brengen met de streefwaarde inzake het klimaat voor 2030 en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit voor 2050 teneinde de netto-uitstoot uiterlijk in 2050 tot nul terug te brengen, en dient in voorkomend geval wetgevingsvoorstellen in bij het Europees Parlement en de Raad. De Commissie maakt de nodige middelen vrij voor alle investeringen die noodzakelijk zijn om de in dit lid bedoelde streefcijfers te halen.**

2 bis. De Commissie baseert de in lid 2 bedoelde voorstellen op een grondige ecologische, economische en sociale effectbeoordeling, waarin rekening wordt gehouden met de economische situatie na de COVID-19-pandemie en waarin bijzondere aandacht wordt besteed aan het potentieel van diverse sectoren voor de reductie en verwijdering van broeikasgasemissies en de impact van

de brexit op de emissies van de Unie. De Commissie evalueert de cumulatieve impact van de wijziging van de Uniewetgeving tot uitvoering van de doelstelling van de Unie voor 2030, zoals bepaald in lid 1, op de verschillende sectoren van de industrie.

2 ter. Bij het indienen van de in lid 2 bedoelde voorstellen voor de herziening van de relevante klimaat- en energiewetgeving voor 2030, zorgt de Commissie voor een kostenefficiënt en billijk evenwicht tussen het ETS en de sector waarvoor de inspanningsverdeling geldt, en tussen de nationale streefcijfers in de sector waarvoor de inspanningsverdeling geldt, en gaat zij in elk geval niet alleen uit van een extra inspanning voor elke lidstaat die overeenkomt met de 15 % hogere ambities. De Commissie beoordeelt de effecten van de invoering van meer Europese maatregelen die een aanvulling kunnen vormen op bestaande maatregelen, zoals marktgebaseerde maatregelen die een sterk solidariteitsmechanisme omvatten.

Amendement 76

Voorstel voor een verordening Artikel 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 2 ter

De adviesorganen voor klimaatkwesties van de lidstaten en de Europese Raad inzake klimaatverandering

1. Tegen 30 juni 2021 stellen alle lidstaten de Commissie in kennis van hun nationaal onafhankelijk adviesorgaan voor klimaatkwesties dat verantwoordelijk is voor, maar zich niet beperkt tot het verlenen van wetenschappelijk deskundig advies over het nationaal klimaatbeleid. Indien een dergelijk orgaan niet bestaat, worden de lidstaten ertoe aangemoedigd

een dergelijke orgaan op te richten.

Ter ondersteuning van de wetenschappelijke onafhankelijkheid van het nationaal onafhankelijk adviesorgaan voor klimaatkwesties worden de lidstaten ertoe aangemoedigd passende maatregelen te treffen om het orgaan in staat te stellen op een volledig transparante wijze te werken waarbij de resultaten openbaar worden gemaakt, en stellen zij de Commissie van deze maatregelen in kennis.

2. Uiterlijk op 30 juni 2022 richt de Commissie, in samenwerking met deze nationale adviesorganen voor klimaatkwesties, de Europese Raad inzake klimaatverandering op (ECCC), als een permanent, onafhankelijk, interdisciplinair wetenschappelijk adviespanel voor klimaatverandering dat zich laat leiden door de meest recente wetenschappelijke bevindingen die door de IPCC worden gemeld. De werkzaamheden van de ECCC vormen een aanvulling op die van het Europees Milieuagentschap (EEA) en van de bestaande onderzoeksinstellingen en agentschappen van de Unie. Om overlapping van de werkzaamheden te voorkomen, fungeert het EEA als secretariaat van de ECCC, maar behoudt het zijn budgettaire en administratieve onafhankelijkheid ten opzichte van de ECCC.

3. De leden van de ECCC blijven in functie voor een termijn van vijf jaar, die één keer kan worden verlengd. De ECCC bestaat uit een wetenschappelijk comité van maximaal 15 senior deskundigen die een volledig scala van expertise voor hun rekening nemen welke nodig is voor de in lid 4 bedoelde activiteiten. Het wetenschappelijk comité is op onafhankelijke wijze verantwoordelijk voor het opstellen van wetenschappelijk advies aan de ECCC.

4. De adviezen van het wetenschappelijke comité omvatten:

a) het beoordelen van de

overeenstemming van de bestaande en voorgestelde trajecten van de Unie, van de begroting voor broeikasgasemissies en van de klimaatdoelstellingen met de internationale en Unieklimaatverbintenissen;

b) het beoordelen van de vraag hoe waarschijnlijk het is dat de Unie met de huidige en geplande maatregelen binnen haar begroting voor broeikasemissies blijft en klimaatneutraliteit verwezenlijkt;

c) het beoordelen van de overeenstemming van de Uniemaatregelen ter reductie van de broeikasgasemissies met de in artikel 2 vastgestelde doelstellingen;

d) het afbakenen van maatregelen en mogelijkheden voor het terugdringen van broeikasgasemissies en het vergroten van het potentieel aan koolstofvastlegging; en

e) het opsporen van de gevolgen van niet-optreden of ontoereikend optreden.

5. Bij de uitvoering van de in lid 4 bedoelde activiteiten zorgt de ECCC voor de passende raadpleging van de nationale onafhankelijke adviesorganen voor klimaatkwesties.

6. Een raad van bestuur ondersteunt de werkzaamheden van het wetenschappelijk comité. De raad van bestuur bestaat uit één lid van elk nationaal onafhankelijk adviesorgaan voor klimaatkwesties, waarvan de Commissie overeenkomstig lid 1 in kennis wordt gesteld, twee door de Commissie geselecteerde vertegenwoordigers, twee door het Europees Parlement geselecteerde vertegenwoordigers en de voorzitter van het secretariaat die door het EEA wordt benoemd.

De raad van bestuur komt twee keer per jaar bijeen en is verantwoordelijk voor het organiseren en controleren van de werkzaamheden van de ECCC. Het Europees Parlement en de Raad benomen in onderlinge overeenstemming de raad van bestuur op basis van een voorstel van de Commissie. De voorzitter van de raad

van bestuur wordt uit de leden van de raad gekozen.

De taken van de raad van bestuur zijn:

a) de vaststelling van het jaarlijks werkprogramma op voorstel van het wetenschappelijk comité en het zorgen voor overeenstemming met het mandaat van de ECCC;

b) de benoeming van de leden van het wetenschappelijk comité, waarbij ervoor wordt gezorgd dat het scala aan expertise dat nodig is voor de activiteiten van het werkprogramma, in de samenstelling van het wetenschappelijk comité tot uiting komt;

c) de goedkeuring van de jaarlijkse begroting van de ECCC; en

d) de coördinatie met de nationale adviesorganen voor klimaatkwesties.

7. De leden van het wetenschappelijk comité worden door de raad van bestuur op persoonlijke basis aangewezen. De voorzitter van het wetenschappelijk bestuur wordt uit zijn leden gekozen. Het wetenschappelijk comité stelt bij twee derde meerderheid zijn reglement van orde vast waarmee zijn volledige wetenschappelijke onafhankelijkheid en autonomie worden gewaarborgd.

De kandidaten voor het lidmaatschap van het wetenschappelijk comité worden aangewezen middels een open beoordelingsprocedure. De beroepservaring van de sollicitanten voor het wetenschappelijk comité die voldoen aan de functie-eisen in de oproep, worden onderworpen aan een vergelijkende beoordeling op basis van de volgende selectiecriteria

a) wetenschappelijke excellentie;

b) ervaring bij het verrichten van wetenschappelijke beoordelingen en/of het verlenen van wetenschappelijk advies op de vakgebieden;

c) grote deskundigheid op het gebied van klimaat- en milieuwetenschappen of andere wetenschappelijke gebieden die

voor de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de Unie belangrijk zijn;

d) ervaring in de collegiale toetsing van wetenschappelijk onderzoek;

e) beroepservaring in een internationale interdisciplinaire context.

Bij de samenstelling van het wetenschappelijk comité wordt gezorgd voor genderevenwicht, wetenschappelijke en sectorale deskundigheid en regionale verdeling.

8. De ECCC op jaarbasis verslag uit van zijn bevindingen uit hoofde van artikel 4 aan de Commissie, het Europees Parlement en de Raad. Indien noodzakelijk, doet de ECCC aanbevelingen aan de Commissie om te zorgen voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. De ECCC zorgt ervoor een volledig transparant proces te volgen en zijn verslagen openbaar toegankelijk te maken. De Commissie neemt de rapporten en eventuele aanbevelingen in overweging en stuurt de ECCC uiterlijk drie maanden na ontvangst een formeel antwoord. Het antwoord op deze rapporten en aanbevelingen wordt aan het publiek ter beschikking gesteld.

Amendementen 77, 123 en 145

Voorstel voor een verordening Artikel 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 3

Traject naar klimaatneutraliteit

1. De Commissie *is bevoegd overeenkomstig artikel 9 gedelegeerde handelingen vast te stellen in aanvulling op deze verordening, om een traject af te bakenen* op het niveau van de Unie, teneinde de in artikel 2, lid 1, genoemde doelstelling *inzake klimaatneutraliteit tegen 2050* te bereiken. Uiterlijk zes

Amendement

Artikel 3

Traject naar klimaatneutraliteit

1. *Tegen 31 mei 2023* *evalueert* de Commissie *de opties voor het vaststellen van een indicatief traject op het niveau van de Unie, teneinde de in artikel 2, lid 1, genoemde doelstelling te bereiken met als uitgangspunt het in artikel 2 bis, lid 1, bedoelde klimaatstreefcijfer van de Unie voor 2030 en rekening houdend met de in*

maanden na elke algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs, beoordeelt de Commissie het traject.

2. *Het traject begint met de in artikel 2 bis, lid 1, vastgestelde klimaatdoelstelling voor de Unie voor 2030.*

3. Wanneer de Commissie overeenkomstig lid 1 *een* traject *afbakent*, houdt zij rekening met *het* volgende:

artikel 2, lid 2 ter, bedoelde tussentijdse bindende klimaatstreefcijfers voor 2040, en dient, indien nodig, hiertoe een wetsvoorstel in.

1 bis. Als het in lid 1 bedoelde traject eenmaal is vastgesteld, beoordeelt de Commissie het traject uiterlijk zes maanden na elke algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs, te beginnen bij de algemene inventarisatie in 2028. Wanneer de Commissie naar aanleiding van de toetsing een dergelijke aanpassing gewenst acht, dient zij een wetsvoorstel in om het traject aan te passen.

2. *Bij het opstellen van wetsvoorstellen voor het afbakenen van een traject overeenkomstig lid 1 houdt de Commissie rekening met de begroting voor broeikasgasemissies van de Unie waarin de totale resterende hoeveelheid broeikasgasemissies als CO₂-equivalent wordt vastgesteld die tot uiterlijk 2050 mag worden uitgestoten zonder de verplichtingen van de Unie in het kader van de Overeenkomst van Parijs op het spel te zetten.*

2 bis. De Commissie stelt de begroting voor broeikasgasemissies in een verslag vast en legt dit verslag uiterlijk op 31 december 2021 aan het Parlement en de Raad voor. De Commissie maakt dit verslag en de daaraan ten grondslag liggende methodologie openbaar toegankelijk.

3. Wanneer de Commissie overeenkomstig *respectievelijk* lid 1 *en lid 1 bis* wetgevingsvoorstellen voor het *afbakenen of aanpassen van het* traject *opstelt*, houdt zij rekening met *de* volgende criteria:

-a) de beste beschikbare en meest recente wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente rapporten van de IPCC, het IPBES, de ECCC en, indien mogelijk, de onafhankelijke adviesorganen voor klimaatkwesties van de lidstaten;

a) *kosteneffectiviteit en economische efficiëntie;*

b) concurrentievermogen van de economie van de Unie;

c) beste beschikbare technologieën;

d) energie-efficiëntie, betaalbaarheid van energie en voorzieningszekerheid;

e) rechtvaardigheid en solidariteit tussen en binnen de lidstaten;

f) de noodzaak om de ecologische doeltreffendheid en de vooruitgang in de loop van de tijd te waarborgen;

g) investeringsbehoeften en -kansen;

-a bis) de sociale, economische en ecologische kosten van niet-handelen of ontoereikend handelen;

-a ter) de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie voor iedereen;

b) concurrentievermogen van de economie van de Unie, *in het bijzonder van kmo's en van sectoren die het sterkst zijn blootgesteld aan koolstoflekkage;*

b bis) de koolstofvoetafdruk van eindproducten en verbruik in de Unie;

c) beste beschikbare, *kostenefficiënte, veilige en schaalbare* technologieën, *met eerbiediging van het concept technologieneutraliteit en met vermindering van mogelijke lock-in-effecten;*

d) energie-efficiëntie *en het beginsel energie-efficiëntie eerst*, betaalbaarheid van energie, *terugdringing van de energiearmoede* en voorzieningszekerheid;

d bis) de noodzaak fossiele brandstoffen geleidelijk af te bouwen en deze te vervangen door duurzaam geproduceerde hernieuwbare energie, materialen en producten;

e) rechtvaardigheid en solidariteit tussen en binnen de lidstaten *en de regio's;*

f) de noodzaak om de ecologische doeltreffendheid en de vooruitgang in de loop van de tijd te waarborgen;

f bis) de noodzaak om de ecologische duurzaamheid te waarborgen, met inbegrip van de noodzaak om de biodiversiteitscrisis aan te pakken en tegelijkertijd aangetaste ecosystemen te herstellen en onomkeerbare schade aan ecosystemen te voorkomen teneinde de biodiversiteitsdoelstellingen van de EU te verwezenlijken;

f ter) het verzekeren van stabiele, langdurige en klimaat effectieve natuurlijke putten in de loop der tijd.

g) investeringsbehoeften en -kansen

voor innovatie in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/...[taxonomieverordening] rekening houdend met het risico van gestrande activa.

- h) de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie;*
- i) de internationale ontwikkelingen en inspanningen ter verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de uiteindelijke doelstelling van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering;*
- j) de beste beschikbare en meest recente wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente rapporten van de IPCC.*

3 bis. Uiterlijk op ... [één jaar na de inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie, na een diepgaande dialoog met alle relevante belanghebbenden binnen een relevante sector, een sectoraal decarbonisatietraject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 op voor de betrokken sector.

Amendementen 78 en 146

Voorstel voor een verordening Artikel 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 4

Aanpassing aan de klimaatverandering

Amendement

Artikel 4

Aanpassing aan de klimaatverandering
-1 bis. Uiterlijk op 31 januari 2021 en vervolgens om de vijf jaar stelt de Commissie een bijgewerkte EU-strategie inzake de aanpassing aan de klimaatverandering vast. De bijgewerkte EU-strategie is erop gericht ervoor te zorgen dat het aanpassingsbeleid prioriteit krijgt en consequent wordt geïntegreerd en uitgevoerd op alle beleidsterreinen van de Unie, in de internationale verplichtingen, de

1. De betrokken instellingen van de Unie en de lidstaten zorgen voor voortdurende vooruitgang bij het vergroten van het vermogen tot aanpassing, het versterken van de veerkracht en het verminderen van de kwetsbaarheid voor klimaatverandering, overeenkomstig artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs.

2. De lidstaten **ontwikkelen** aanpassingsstrategieën en -plannen en voeren deze uit, met inbegrip van brede kaders voor risicobeheer, op basis van robuuste referentiescenario's met betrekking tot klimaat en kwetsbaarheid, en voortgangsbeoordelingen.

handelsovereenkomsten en de internationale partnerschappen.

1. De betrokken instellingen van de Unie en de lidstaten ***streven ernaar te voldoen aan de nationale en Uniedoelstellingen inzake aanpassing aan de klimaatverandering*** en zorgen voor voortdurende vooruitgang bij het vergroten van het vermogen tot aanpassing, het versterken van de veerkracht en het verminderen van de kwetsbaarheid voor klimaatverandering, ***ook van de mariene en de terrestrische ecosystemen***, overeenkomstig artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs, ***en integreren de aanpassing aan de klimaatverandering in het relevante sociaaleconomische en milieubeleid en de bijbehorende maatregelen. Zij concentreren zich vooral op de meest kwetsbare en getroffen bevolkingsgroepen en economische sectoren, identificeren tekortkomingen op dit vlak in overleg met het maatschappelijk middenveld en passen oplossingen toe.***

2. ***Uiterlijk op 31 december 2021 en vervolgens om de vijf jaar keuren de lidstaten aanpassingsstrategieën en -plannen op nationaal en regionaal niveau goed*** en voeren deze uit, met inbegrip van brede ***lokale*** kaders voor risicobeheer, ***rekening houdend met lokale behoeften en specifieke kenmerken***, op basis van robuuste referentiescenario's ***en indicatoren*** met betrekking tot klimaat en kwetsbaarheid, en voortgangsbeoordelingen, ***geleid door de beste beschikbare en actuele wetenschappelijke kennis. Deze strategieën en plannen omvatten maatregelen die stroken met de nationale en Uniedoelstellingen inzake aanpassing aan de klimaatverandering. In deze strategieën wordt met name rekening gehouden met kwetsbare en getroffen groepen, gemeenschappen en ecosystemen, en zij omvatten maatregelen voor het beheer, het herstel en de bescherming van mariene en terrestrische ecosystemen om hun weerstandsvermogen***

te vergroten. De lidstaten houden in hun strategieën rekening met de bijzondere kwetsbaarheid van de landbouw- en voedselsystemen en de voedselzekerheid, en zij bevorderen op de natuur gebaseerde oplossingen en op ecosystemen gebaseerde aanpassingen.

2 bis. De Commissie verzoekt de begunstigden van financiële instrumenten van de Unie, met inbegrip van projecten die door de Europese Investeringsbank worden gesteund, een stresstest voor aanpassing aan de klimaatverandering uit te voeren voor projecten die bijzonder kwetsbaar worden geacht voor de gevolgen van de klimaatverandering. Uiterlijk op ... [zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie gedelegeerde handelingen vast ter aanvulling van deze verordening, waarin de gedetailleerde criteria voor de stresstest worden vastgesteld, met inbegrip van de lijst van de betrokken sectoren, projecten en regio's, en de omzetrempel van de begunstigden, waarbij ervoor wordt gezorgd dat geen buitensporige administratieve lasten worden opgelegd. De Commissie verstrekt richtsnoeren aan begunstigden op basis van de EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering en de gegevens van het Europees Milieuagentschap over hoe investeringsprojecten kunnen worden afgestemd op de vereisten inzake aanpassing aan de klimaatverandering.

Amendement 161

Voorstel voor een verordening Artikel 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 4 bis

Samenhang van de geldstromen met een traject naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving

1. De relevante instellingen en lidstaten van de Unie zorgen voor voortdurende vooruitgang om de publieke en particuliere geldstromen in overeenstemming te brengen met een traject naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving overeenkomstig artikel 2, lid 1, onder c), van de Overeenkomst van Parijs, en houden daarbij rekening met de in artikel 2 van deze verordening vastgestelde klimaatdoelstellingen van de Unie.

2. Uiterlijk op 1 juni 2021, en vervolgens op regelmatige tijdstippen, legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad als onderdeel van de in artikel 5 bedoelde beoordelingen een verslag voor waarin wordt beoordeeld hoe alle Uniewetgeving ter zake, met inbegrip van de meerjarige financiële kaders van de Unie en alle specifieke verordeningen die betrekking hebben op fondsen en instrumenten in het kader van de Uniebegroting, moet worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat de publieke en particuliere geldstromen stroken met de in artikel 2 van deze verordening genoemde klimaatdoelstellingen van de Unie. Deze beoordeling gaat, indien nodig, vergezeld van wetgevingsvoorstellen.

3. De Commissie maakt ieder jaar bekend welk deel van de uitgaven van de Unie in overeenstemming is met de taxonomiecategorieën, zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2020/... [taxonomieverordening].

4. Met het oog op de verwezenlijking van de in artikel 2 genoemde klimaatdoelstellingen van de Unie worden alle directe en indirecte subsidies voor fossiele brandstoffen door de instellingen en de lidstaten van de Unie uitgefaseerd en worden duurzame investeringen gemobiliseerd. De uitfasering van deze subsidies mag geen gevolgen hebben voor de inspanningen om energiearmoede te bestrijden.

Amendement 80

Voorstel voor een verordening Artikel 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 5

Beoordeling van de vooruitgang en maatregelen van de Unie

1. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de **5** jaar, beoordeelt de Commissie, samen met de in artikel 29, lid 5, van Verordening (EU) 2018/1999 bedoelde beoordeling:

a) de collectieve vooruitgang van de lidstaten bij de verwezenlijking van de in artikel 2, **lid 1**, bedoelde **doelstelling inzake klimaatneutraliteit**, zoals uitgedrukt in het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject;

b) de collectieve vooruitgang van alle lidstaten op het gebied van aanpassing, als bedoeld in artikel 4.

De Commissie legt **de conclusies van die beoordeling**, samen met het verslag over de stand van de energie-unie dat overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2018/1999 in het betreffende kalenderjaar is opgesteld, voor aan het Europees Parlement en de Raad.

2. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de **5** jaar, beoordeelt de Commissie:

a) de overeenstemming van de maatregelen van de Unie met de in artikel 2, **lid 1**, bedoelde **doelstelling inzake klimaatneutraliteit**, zoals uitgedrukt in het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject;

Amendement

Artikel 5

Beoordeling van de vooruitgang en maatregelen van de Unie

1. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de **twee** jaar, beoordeelt de Commissie, samen met de in artikel 29, lid 5, van Verordening (EU) 2018/1999 bedoelde beoordeling:

a) **de vooruitgang van de afzonderlijke lidstaten en** de collectieve vooruitgang van de lidstaten bij de verwezenlijking van de in artikel 2 bedoelde **klimaatdoelstellingen van de Unie**, zoals uitgedrukt in het **volgens** artikel 3, lid 1, **vast te stellen** traject; **indien het traject niet beschikbaar is, wordt de beoordeling uitgevoerd op basis van de in artikel 3, lid 3, genoemde criteria en de klimaatdoelstelling voor 2030;**

b) **de vooruitgang van de afzonderlijke lidstaten en** de collectieve vooruitgang van de lidstaten op het gebied van aanpassing, als bedoeld in artikel 4.

De Commissie legt **deze beoordelingen en de bijbehorende** conclusies, samen met het verslag over de stand van de energie-unie dat overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2018/1999 in het betreffende kalenderjaar is opgesteld, voor aan het Europees Parlement en de Raad, **en maakt ze openbaar.**

2. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de **twee** jaar, beoordeelt de Commissie:

a) de overeenstemming van de maatregelen **en het beleid** van de Unie, **met inbegrip van sectorale wetgeving, het externe optreden van de Unie en de Uniebegroting**, met de in artikel 2 bedoelde **klimaatdoelstellingen van de**

b) de toereikendheid van de maatregelen van de Unie om ervoor te zorgen dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van de aanpassing aan de klimaatverandering als bedoeld in artikel 4.

3. Indien de Commissie op basis van de in de leden 1 en 2 bedoelde beoordeling tot de vaststelling komt dat de maatregelen van de Unie niet in overeenstemming zijn met de in artikel 2, *lid 1*, bedoelde **doelstelling inzake klimaatneutraliteit**, of ontoereikend zijn om de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van de aanpassing aan de klimaatverandering te verzekeren, of dat te weinig vooruitgang wordt geboekt met betrekking tot de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** of de aanpassing aan de klimaatverandering, als bedoeld in artikel 4, neemt zij, gelijktijdig met de beoordeling van het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject, de nodige maatregelen overeenkomstig de Verdragen.

4. De Commissie beoordeelt eventuele ontwerpmaatregelen *of ontwerpwetgevingsvoorstellen*, vooraleer zij vastgesteld worden, *in het licht van* de in artikel 2, *lid 1*, bedoelde **doelstelling inzake klimaatneutraliteit, zoals uitgedrukt in het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject, neemt deze analyse op** in een eventuele effectbeoordeling bij deze maatregelen of voorstellen, *en maakt het resultaat van* die beoordeling *op het moment van de vaststelling* openbaar.

Unie, zoals uitgedrukt in het *volgens* artikel 3, lid 1, **vast te stellen** traject; **indien het traject niet beschikbaar is, wordt de beoordeling uitgevoerd op basis van de in artikel 3, lid 3, genoemde criteria en de klimaatdoelstelling voor 2030;**

b) de toereikendheid van de maatregelen *en het beleid* van de Unie, **met inbegrip van sectorale wetgeving, het externe optreden van de Unie en de Uniebegroting**, om ervoor te zorgen dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van de aanpassing aan de klimaatverandering als bedoeld in artikel 4.

3. Indien de Commissie op basis van de in de leden 1 en 2 bedoelde beoordeling tot de vaststelling komt dat de maatregelen *en het beleid* van de Unie niet in overeenstemming zijn met de in artikel 2 bedoelde **klimaatdoelstellingen van de Unie**, of ontoereikend zijn om de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van de aanpassing aan de klimaatverandering te verzekeren, of dat te weinig vooruitgang wordt geboekt met betrekking tot de *in artikel 2 bedoelde* **klimaatdoelstellingen van de Unie** of de aanpassing aan de klimaatverandering, als bedoeld in artikel 4, neemt zij, **zo spoedig mogelijk of uiterlijk** gelijktijdig met de beoordeling van het in artikel 3, lid 1 *bis*, bedoelde traject, de nodige maatregelen overeenkomstig de Verdragen **om deze inconsistentie te verhelpen**.

4. De Commissie beoordeelt *de* **overeenstemming van** eventuele ontwerpmaatregelen, **met inbegrip van, maar niet beperkt tot eventuele wetgevings- en begrotingsvoorstellen**, vooraleer zij vastgesteld worden, *met* de in artikel 2 bedoelde **klimaatdoelstellingen van de Unie en stemt de desbetreffende ontwerpmaatregelen af op deze doelstellingen. Deze analyse wordt opgenomen** in een eventuele effectbeoordeling bij deze maatregelen of voorstellen. **Wanneer het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject en de in artikel 3, lid 2 bis, bedoelde begroting voor**

broeikasgassen eenmaal zijn vastgesteld, dienen ze ter onderbouwing van de beoordeling. De Commissie maakt die beoordeling en de resultaten daarvan openbaar zodra de beoordeling is afgerond en in ieder geval vooraleer de desbetreffende maatregelen of voorstellen worden vastgesteld.

4 bis. De Commissie gebruikt de in lid 4 bedoelde beoordeling om de uitwisseling van beste praktijken te bevorderen en na te gaan welke maatregelen bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening.

Amendement 81

Voorstel voor een verordening Artikel 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 6

Beoordeling van nationale maatregelen

1. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de 5 jaar, beoordeelt de Commissie:

a) de mate waarin de nationale maatregelen die, op basis van de nationale energie- en klimaatplannen *of de tweejaarlijkse* voortgangsverslagen die zijn ingediend overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999, als relevant zijn aangemerkt voor de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, bedoelde **doelstelling inzake klimaatneutraliteit**, stroken met **die doelstelling**, zoals uitgedrukt in het in artikel 3, lid 1, **bedoelde** traject;

b) de toereikendheid van de relevante nationale maatregelen om ervoor te zorgen dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van de aanpassing aan de klimaatverandering als bedoeld in artikel 4.

Amendement

Artikel 6

Beoordeling van nationale maatregelen

1. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de *twee* jaar, beoordeelt de Commissie:

a) de mate waarin de nationale maatregelen die, op basis van de nationale energie- en klimaatplannen, **nationale langetermijnstrategieën of** voortgangsverslagen die zijn ingediend overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999, als relevant zijn aangemerkt voor de verwezenlijking van de in artikel 2 bedoelde **klimaatdoelstellingen van de Unie**, stroken met **deze doelstellingen**, zoals uitgedrukt in het **volgens** artikel 3, lid 1, **vast te stellen** traject; **indien het traject niet beschikbaar is, wordt de beoordeling uitgevoerd op basis van de in artikel 3, lid 3, genoemde criteria en de klimaatdoelstelling voor 2030;**

b) de toereikendheid **en doeltreffendheid** van de relevante nationale maatregelen om ervoor te zorgen dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van de aanpassing aan de

De Commissie legt **de conclusies van die beoordeling**, samen met het verslag over de stand van de energie-unie dat overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2018/1999 in het betreffende kalenderjaar is opgesteld, voor aan het Europees Parlement en de Raad.

2. Indien de Commissie, met inachtneming van de overeenkomstig artikel 5, lid 1, beoordeelde collectieve vooruitgang, vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat niet in overeenstemming zijn met **die doelstelling**, zoals uitgedrukt in het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject, of ontoereikend zijn om de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van aanpassing aan de klimaatverandering te verzekeren, **kan** zij aanbevelingen aan die lidstaat **doen**. De Commissie maakt dergelijke aanbevelingen openbaar.

3. Indien overeenkomstig lid 2 een aanbeveling wordt uitgebracht, zijn de volgende beginselen van toepassing:

a) de betrokken lidstaat houdt terdege rekening met de aanbeveling in een geest van solidariteit tussen de lidstaten en de Unie en tussen de lidstaten onderling;

b) de betreffende lidstaat zet **in het**

klimaatverandering als bedoeld in artikel 4.

De Commissie legt **deze beoordelingen en de bijbehorende conclusies**, samen met het verslag over de stand van de energie-unie dat overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2018/1999 in het betreffende kalenderjaar is opgesteld, voor aan het Europees Parlement en de Raad, **en maakt ze openbaar**.

2. Indien de Commissie, met inachtneming van de overeenkomstig artikel 5, lid 1, beoordeelde **vooruitgang van de afzonderlijke lidstaten en collectieve vooruitgang van de lidstaten**, vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat niet in overeenstemming zijn met **de klimaatdoelstellingen van de Unie**, zoals uitgedrukt in het in artikel 3, lid 1, bedoelde traject, **zodra dit traject is vastgesteld**, of ontoereikend zijn om de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van aanpassing aan de klimaatverandering te verzekeren, **doet** zij aanbevelingen aan die lidstaat. De Commissie maakt dergelijke aanbevelingen openbaar.

2 ter. De Commissie neemt in de in lid 2 van dit artikel bedoelde aanbeveling voorstellen op om te zorgen voor vooruitgang op het gebied van de in artikel 4 bedoelde aanpassing. Deze voorstellen kunnen in voorkomend geval potentiële aanvullende steun op technisch, innovatie-, knowhow- of financieel gebied of andere noodzakelijke steun omvatten.

3. Indien overeenkomstig lid 2 een aanbeveling wordt uitgebracht, zijn de volgende beginselen van toepassing:

a) de betrokken lidstaat **stelt de Commissie uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanbeveling in kennis van de maatregelen die hij van plan is te nemen om** terdege rekening **te houden** met de aanbeveling in een geest van solidariteit tussen de lidstaten en de Unie en tussen de lidstaten onderling, **en in overeenstemming met het beginsel van loyale samenwerking**;

b) de betreffende lidstaat zet **uiterlijk**

eerste overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende voortgangsverslag, dat is opgesteld in het jaar volgend op het jaar dat de aanbeveling werd gedaan, uiteen hoe hij terdege rekening heeft gehouden met de aanbeveling. Een lidstaat die besluit geen gevolg te geven aan een aanbeveling of een aanzienlijk deel daarvan, moet dit aan de Commissie motiveren;

c) de aanbevelingen moeten complementair zijn met de meest recente landspecifieke aanbevelingen die zijn gedaan in het kader van het Europees Semester.

achttien maanden na ontvangst van de aanbeveling uiteen hoe hij terdege rekening heeft gehouden met de aanbeveling en welke maatregelen hij naar aanleiding daarvan heeft genomen; deze informatie wordt opgenomen in het in dat jaar overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende voortgangsverslag;

c) de aanbevelingen moeten complementair zijn met de meest recente landspecifieke aanbevelingen die zijn gedaan in het kader van het Europees Semester.

3 bis. Uiterlijk drie maanden na de indiening van het in lid 3, onder b), bedoelde voortgangsverslag beoordeelt de Commissie of de door de betrokken lidstaat vastgestelde maatregelen geschikt zijn voor het aanpakken van de zaken die in de aanbeveling aan bod komen. Deze beoordeling en de bijbehorende resultaten worden op het moment van vaststelling openbaar gemaakt.

Amendement 82

Voorstel voor een verordening Artikel 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 7

Gemeenschappelijke bepalingen inzake de beoordeling door de Commissie

1. Naast de in artikel 6, lid 1, onder a), bedoelde nationale maatregelen, baseert de Commissie haar in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordeling op ten minste het volgende:

- a) informatie die in het kader van Verordening (EU) 2018/1999 is ingediend en gerapporteerd;
- b) verslagen van het Europees Milieuagentschap;

Amendement

Artikel 7

Gemeenschappelijke bepalingen inzake de beoordeling door de Commissie

1. Naast de in artikel 6, lid 1, onder a), bedoelde nationale maatregelen, baseert de Commissie haar in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordeling op ten minste het volgende:

- a) informatie die in het kader van Verordening (EU) 2018/1999 is ingediend en gerapporteerd;
- b) verslagen van het Europees Milieuagentschap **en het Gemeenschappelijk Centrum voor**

c) Europese statistieken en gegevens, met inbegrip van gegevens over verliezen ten gevolge van negatieve klimaateffecten, voor zover beschikbaar; en

d) de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente rapporten van de IPCC; en

e) eventuele aanvullende informatie over ecologisch duurzame beleggingen door de Unie en de lidstaten, met inbegrip van, indien beschikbaar, beleggingen in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/... [taxonomieverordening].

2. Het Europees Milieuagentschap staat de Commissie bij bij de voorbereiding van de in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordeling, in overeenstemming met zijn jaarlijks werkprogramma.

onderzoek (JRC);

c) Europese **en mondiale** statistieken en gegevens, met inbegrip van gegevens over **vastgestelde en geraamde** verliezen ten gevolge van negatieve klimaateffecten **en ramingen van de kosten die verbonden zijn aan niet of laat optreden**, voor zover beschikbaar;

d) de beste beschikbare **en actuele** wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente rapporten van de IPCC, **het UNEP, het IPBES, de ECCC en, indien mogelijk, de onafhankelijke, nationale adviesorganen van de lidstaten voor klimaatkwesties**; en

e) eventuele aanvullende informatie over ecologisch duurzame beleggingen door de Unie en de lidstaten, met inbegrip van, indien beschikbaar, beleggingen in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/... [taxonomieverordening].

2. Het Europees Milieuagentschap staat de Commissie bij bij de voorbereiding van de in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordeling, in overeenstemming met zijn jaarlijks werkprogramma.

Amendement 83

Voorstel voor een verordening

Artikel 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 8

Participatie van het publiek

De Commissie **gaat** met alle geledingen van de samenleving in gesprek, teneinde iedereen de mogelijkheid en de gelegenheid te geven om actie te ondernemen met het oog op een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving. De Commissie **bevordert** een inclusief **en** toegankelijk proces op alle niveaus, ook op nationaal, regionaal en lokaal niveau, alsook met de sociale partners, de burgers en het maatschappelijk

Amendement

Artikel 8

Participatie van het publiek **en transparantie**

1. De Commissie **en de lidstaten gaan** met alle geledingen van de samenleving in gesprek, **met inbegrip van lokale en regionale regeringen**, teneinde iedereen de mogelijkheid en de gelegenheid te geven om actie te ondernemen met het oog op een **sociaal rechtvaardige**, klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving, **onder meer door middel van het in lid 2 bedoelde Europese klimaatpact**. De Commissie **en de lidstaten bevorderen** een

middenveld, om beste praktijken uit te wisselen en acties in kaart te brengen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. Daarnaast kan de Commissie ook voortbouwen op de door de lidstaten overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette klimaat- en energiedialogen op verschillende niveaus.

inclusief, toegankelijk **en transparant** proces op alle niveaus, ook op nationaal, regionaal en lokaal niveau, alsook met de sociale partners, **de academische wereld**, de burgers en het maatschappelijk middenveld, om beste praktijken uit te wisselen en acties in kaart te brengen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. Daarnaast kan de Commissie ook voortbouwen op de door de lidstaten overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette klimaat- en energiedialogen op verschillende niveaus.

2. De Commissie stelt een Europees klimaatpact vast om burgers, sociale partners en belanghebbenden te betrekken bij de uitwerking van klimaatbeleid op het niveau van de Unie en de dialoog en de verspreiding van wetenschappelijk onderbouwde informatie over klimaatverandering en de maatschappelijke en gendergelijkheidsaspecten daarvan te bevorderen, evenals de uitwisseling van beste praktijken voor klimaatinitiatieven.

3. Wanneer de lidstaten maatregelen nemen om de in artikel 2, lid 1, genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit te bereiken, zorgen zij ervoor dat de burgers, maatschappelijke organisaties en sociale partners gedurende het volledige wetgevingsproces op de hoogte worden gehouden en worden geraadpleegd. De lidstaten gaan in dit verband op transparante wijze te werk.

Amendement 143

Voorstel voor een verordening Artikel 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 8 bis

In dit verband maakt de Unie een einde aan de bescherming van investeringen in fossiele brandstoffen in het kader van de modernisering van het Verdrag inzake het

Amendementen 84 en 175/rev

**Voorstel voor een verordening
Artikel 9**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 9

Schrappen

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

- 1. De in artikel 3, lid 1, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.***
- 2. De in artikel 3, lid 1, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van ... [PB: de datum van inwerkingtreding van deze verordening].***
- 3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3, lid 1, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.***
- 4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.***
- 5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.***
- 6. Een overeenkomstig artikel 3 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt***

alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Amendement 85

Voorstel voor een verordening Artikel 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 9 bis

Beoordeling

De Commissie voert, zes maanden na elke algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs, een beoordeling uit van alle onderdelen van deze verordening in het licht van de beste beschikbare en meest actuele wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente bevindingen en aanbevelingen van de IPCC en de ECCC, alsook in het licht van de beste beschikbare en meest actuele internationale ontwikkelingen en inspanningen om de temperatuurstijging tot 1,5 °C te beperken, en legt hierover een verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad, dat, waar passend, vergezeld gaat van wetgevingsvoorstellen.

Amendement 86

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – alinea 1 – punt 1 Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 1 – lid 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

“a) uitvoering te geven aan strategieën en maatregelen die ontworpen zijn om de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** van de Unie, als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet], **en de doelstellingen en streefcijfers van de energie-unie** te bereiken, en voor de eerste tienjarige periode van 2021 tot en met 2030 met name de 2030-streefcijfers voor energie en klimaat van de Unie te bereiken;”;

Amendement

“a) uitvoering te geven aan strategieën en maatregelen die ontworpen zijn om de **doelstellingen en streefcijfers van de energie-unie en de langetermijnverbintenissen van de Unie met betrekking tot de uitstoot van broeikasgassen, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, en met name de klimaatdoelstellingen van de Unie**, te bereiken, als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet], en voor de eerste tienjarige periode van 2021 tot en met 2030 met name de 2030-streefcijfers voor energie en klimaat van de Unie te bereiken;”;

Amendement 87

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 2 bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 2 – punt 11

Bestaande tekst

“11) “de 2030-streefcijfers voor klimaat en energie van de Unie”: het Uniebrede bindende streefcijfer om de broeikasgasemissies in de hele economie van de Unie uiterlijk in 2030 met **ten minste 40 %** te doen dalen **in vergelijking met 1990**, het Uniebrede bindende streefcijfer om in 2030 **ten minste 32 %** hernieuwbare energie te verbruiken in de Unie, het Uniebrede centrale streefcijfer om de energie-efficiëntie in 2030 **met ten minste 32,5 %** te verbeteren, en het streefcijfer om in 2030 een elektriciteitsinterconnectie van ten minste 15 % te bereiken, **en alle verdere streefcijfers in dit verband die door de Europese Raad of door het Europees Parlement en door de Raad voor het jaar 2030 worden overeengekomen;**”;

Amendement

(2 bis) in artikel 2 wordt punt 11 vervangen door:

“11) “de 2030-streefcijfers voor klimaat en energie van de Unie”: het Uniebrede bindende streefcijfer om de broeikasgasemissies in de hele economie van de Unie uiterlijk in 2030 te doen dalen **overeenkomstig artikel 2, lid 3, van Verordening (EU) .../... [klimaatwet]**, het Uniebrede bindende streefcijfer in verband met het aandeel hernieuwbare energie dat in 2030 in de Unie wordt verbruikt **overeenkomstig artikel 3, lid 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001**, het Uniebrede centrale streefcijfer om de energie-efficiëntie in 2030 te verbeteren **overeenkomstig artikel 1, lid 1, van Richtlijn 2012/27/EU**, en het streefcijfer om in 2030 een elektriciteitsinterconnectie van ten minste 15 % te bereiken;”;

Amendement 88

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – alinea 1 – punt 2 ter (nieuw)
Verordening (EU) 2018/1999
Artikel 2 – punt 62 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 ter) aan artikel 2 wordt het volgende punt toegevoegd:

“62 bis) “betrokken publiek”: het publiek dat gevolgen ondervindt of waarschijnlijk zal ondervinden van of belang heeft bij de in de hoofdstukken 2 en 3 bedoelde besluitvormingsprocedures inzake het milieu; voor de toepassing van deze definitie wordt verondersteld dat niet-gouvernementele organisaties die zich voor milieubescherming inzetten en aan de eisen van nationaal recht voldoen, belang hebben bij de desbetreffende procedures;”;

Amendement 89

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – alinea 1 – punt 3
Verordening (EU) 2018/1999
Artikel 3 – lid 2 – letter f

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

“f) een beoordeling van de effecten van de geplande beleidslijnen en maatregelen om de onder b) van dit lid bedoelde doelstellingen te verwezenlijken, waarbij ook wordt nagegaan of ze stroken met de **doelstelling inzake klimaatneutraliteit** van de Unie, als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet], met de langetermijndoelstellingen inzake broeikasgasemissiereductie in het kader van de Overeenkomst van Parijs en met de in artikel 15 bedoelde langetermijnstrategieën;”;

“f) een beoordeling van de effecten van de geplande beleidslijnen en maatregelen om de onder b) van dit lid bedoelde doelstellingen te verwezenlijken, waarbij ook wordt nagegaan of ze stroken met de **klimaatdoelstellingen** van de Unie, als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet], met de langetermijndoelstellingen inzake broeikasgasemissiereductie in het kader van de Overeenkomst van Parijs en met de in artikel 15 bedoelde langetermijnstrategieën;”;

Amendement 90

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 3 bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 4 – alinea 1 – letter a – punt 1 – inleidende formule

Bestaande tekst

“1) met betrekking tot de emissies en verwijderingen van broeikasgassen en teneinde bij te dragen tot het behalen van **het streefcijfer voor de vermindering van de broeikasgasemissies in de gehele economie** van de Unie.”;

Amendement

(3 bis) in artikel 4, alinea 1, onder a), wordt de inleidende formule van punt 1, vervangen door:

“1) met betrekking tot de emissies en verwijderingen van broeikasgassen en teneinde bij te dragen tot het behalen van **de klimaatdoelstellingen** van de Unie **als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet]**.”;

Amendement 91

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 4

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 8 – lid 2 – letter e

Door de Commissie voorgestelde tekst

“e) de wijze waarop bestaande beleidslijnen en maatregelen en geplande beleidslijnen en maatregelen bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde **doelstelling** van de Unie **inzake klimaatneutraliteit**.”;

Amendement

“e) de wijze waarop bestaande beleidslijnen en maatregelen en geplande beleidslijnen en maatregelen bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde **klimaatdoelstellingen** van de Unie.”;

Amendement 92

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 5 bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 bis) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

**“Artikel 11 bis
Toegang tot de rechter**

- 1. De lidstaten zorgen er in overeenstemming met hun nationale wetgeving voor dat betrokken publiek dat voldoende belang heeft of meent dat inbreuk is gemaakt op een recht dat in het toepasselijke nationale bestuursprocesrecht als voorwaarde wordt gesteld voor de instelling van een beroepsprocedure bij een rechtbank of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan om de materiële of formele rechtmatigheid van een besluit, handelen of nalaten aan te vechten overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EU) 2018/1999.**
- 2. De lidstaten bepalen in welk stadium een besluit, handelen of nalaten kan worden aangevochten.**
- 3. De lidstaten bepalen, in het licht van de doelstelling om het betrokken publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen, wat als voldoende belang en als een inbreuk op een recht geldt. Te dien einde wordt verondersteld dat niet-gouvernementele organisaties die onder de definitie van artikel 2, punt 62 bis, vallen, voldoende belang hebben of rechten hebben waarop inbreuk kan worden gemaakt in de zin van lid 1 van dit artikel.**
- 4. Dit artikel sluit een toetsingsprocedure in eerste instantie bij een bestuursrechtelijke instantie niet uit en doet niet af aan de eis dat de bestuursrechtelijke toetsingsprocedures doorlopen moeten zijn alvorens beroep bij een rechterlijke instantie kan worden ingesteld, wanneer die eis bestaat naar nationaal recht. Een dergelijke procedure is eerlijk, billijk, snel en niet buitensporig kostbaar.**
- 5. De lidstaten dragen er zorg voor dat het publiek praktische informatie wordt verstrekt over toegang tot administratieve en rechterlijke toetsingsprocedures.”**

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – alinea 1 – punt 5 ter (nieuw)
Verordening (EU) 2018/1999
Artikel 15 – lid 1

Bestaande tekst

“1. Uiterlijk op 1 januari 2020, daarna uiterlijk op 1 januari 2029, en daarna om de tien jaar stelt elke lidstaat zijn langetermijnstrategie op, met een perspectief van *minstens* dertig jaar, en dient deze in bij de Commissie. De lidstaten actualiseren deze strategieën waar nodig om de vijf jaar.”;

Amendement 94

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – alinea 1 – punt 6
Verordening (EU) 2018/1999
Artikel 15 – lid 3 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

“c) de verwezenlijking van de vermindering van broeikasgasemissies en de verbetering van verwijderingen per put op lange termijn ***in alle sectoren, in overeenstemming met de*** in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] ***vastgelegde doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit***”;

Amendement

(5 ter) in artikel 15 wordt lid 1 vervangen door:

“1. Uiterlijk op 1 januari 2020, daarna uiterlijk op 1 januari 2029, en daarna om de tien jaar stelt elke lidstaat zijn langetermijnstrategie op, met een perspectief ***voor 2050 en een perspectief*** van dertig jaar, en dient deze in bij de Commissie. De lidstaten actualiseren deze strategieën waar nodig om de vijf jaar.”;

Amendement

“c) de verwezenlijking van de vermindering van broeikasgasemissies ***in alle sectoren van de economie*** en de verbetering van verwijderingen per put op lange termijn, ***om in het kader van de noodzakelijkheid daarvan volgens de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC) de broeikasgasemissies van de Unie op kosteneffectieve wijze te verminderen en de verwijderingen per put te verbeteren met het oog op de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, teneinde in de Unie uiterlijk in 2050 een evenwicht te verwezenlijken tussen antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen en daarna tot negatieve emissies te komen als bedoeld in artikel 2 van Verordening .../...***

[klimaatwet];”;

Amendement 95

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 7 – letter a

Verordening (EU) 2018/1999

Bijlage I – deel I – afdeling A – punt 3.1.1. – punt i

Door de Commissie voorgestelde tekst

“i. | Beleidsinitiatieven en maatregelen ter verwezenlijking van de op grond van Verordening (EU) 2018/842 vastgestelde doelstellingen, als bedoeld in punt 2.1.1 en beleidsinitiatieven en maatregelen voor de naleving van Verordening (EU) 2018/841, voor alle belangrijke emissiesectoren en sectoren waar de verwijdering moet worden verbeterd, in het licht van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde **doelstelling inzake klimaatneutraliteit**”;

Amendement

“i. | Beleidsinitiatieven en maatregelen ter verwezenlijking van de op grond van Verordening (EU) 2018/842 vastgestelde doelstellingen, als bedoeld in punt 2.1.1 en beleidsinitiatieven en maatregelen voor de naleving van Verordening (EU) 2018/841, voor alle belangrijke emissiesectoren en sectoren waar de verwijdering moet worden verbeterd, in het licht van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde **klimaatdoelstellingen van de Unie**”;

Amendement 96

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 7 – letter b

Verordening (EU) 2018/1999

Bijlage I – deel I – afdeling B – punt 5.5.

Door de Commissie voorgestelde tekst

“5.5. De bijdrage van geplande beleidslijnen en maatregelen tot de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde **doelstelling** van de Unie **inzake klimaatneutraliteit**”;

Amendement

“5.5. De bijdrage van geplande beleidslijnen en maatregelen tot de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde **klimaatdoelstellingen** van de Unie”;

Amendement 97

Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – alinea 1 – punt 7 bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/1999

Bijlage IV – punt 2.1.1.

Bestaande tekst

Amendement

(7 bis) in bijlage IV wordt punt 2.1.1. vervangen door:

“2.1.1. Verwachte *emissiereducties en verbeteringen van verwijderingen tegen 2050*”;

“2.1.1. Verwachte *cumulatieve emissies voor de periode 2021-2050, teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de broeikasgasbegroting van de Unie als bedoeld in artikel 3, lid 2 bis, van Verordening .../... [klimaatwet]*”;

Amendement 98

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – alinea 1 – punt 8
Verordening (EU) 2018/1999
Bijlage VI – letter c – punt viii

Door de Commissie voorgestelde tekst

“viii) een beoordeling van de bijdrage die het beleidsinitiatief of de maatregel levert aan de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening.../... [klimaatwet] vastgelegde *doelstelling* van de Unie *inzake klimaatneutraliteit* en aan de verwezenlijking van de in artikel 15 bedoelde langetermijnstrategie;”.

Amendement 99

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

“viii) een beoordeling van de bijdrage die het beleidsinitiatief of de maatregel levert aan de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde *klimaatdoelstellingen* van de Unie en aan de verwezenlijking van de in artikel 15 bedoelde langetermijnstrategie;”.

Amendement

Artikel 10 bis

Wijzigingen van Verordening (EU)
2018/842

Aan artikel 5 van Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad¹ bis worden de volgende leden toegevoegd:

“5 bis. In de transacties die op grond van de in artikel 5, lid 5, bedoelde bepaling worden verricht, wordt de minimumprijs voor de jaarlijkse emissieruimte vastgesteld op 100 EUR per ton CO₂-equivalent.

5 ter. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de maatregelen die zij op grond van dit lid hebben genomen en maken uiterlijk op 31 maart 2025 hun

voornemen kenbaar om gebruik te maken van de in artikel 5, lid 5, bedoelde bepalingen.

5 quater. Uiterlijk op 30 juni 2025 beoordeelt de Commissie het voornemen van alle lidstaten om gebruik te maken van de in artikel 5, lid 5, bedoelde bepalingen en maakt zij de gevolgen van het gebruik van deze bepalingen voor de begroting openbaar.”.

---

^{1 bis} Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 56 van 19.6.2018, blz. 26).